

O POLITICE A NESTRANNOSTI

Máme za sebou jedny volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, čekají nás volby senátní a komunální a pak ještě možná další. Každého z nás se dotýká to, čemu se u nás říká politika. Zpravidla každý má nějaký názor. Někdo svůj, někdo přebírá ty, které nám vnucují naši vynikající nestranní novináři. Ať chceme či nikoliv, politika naše životy a tudíž i postoje ovlivňuje. Jako občany tohoto státu, jako plátce daní, jako nemocné, jako řidiče, jako zaměstnance, jako podnikatele, jako naplňovatele smysluplných či nesmyslných právních předpisů, jako spokojené či naštvané voliče a tak podobně. To je normální. Neměla by nás však ovlivňovat jako členy a pracovníky Červeného kříže a jako takoví bychom do ní ani neměli vstupovat.

Samozřejmě, že naše organizace spolupracuje s každou vládou České republiky, s jednotlivými ministry a jejich resorty. Spolupracujeme i na úrovni krajských a obecních orgánů. Někdy to jde lépe, někdy hůře. **Vždy je ale cílem této spolupráce naplňování poslání Českého červeného kříže v rámci principů Hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, jeho programu, který vždy směřuje k pomáhání lidem, kteří pomoc potřebují či k plnění preventivních programů.**

Připomínám **sedm základních principů Červeného kříže,** které mají řídit aktivity Červeného kříže a Červeného půlměsíce v každé situaci. Jsou jimi:

Humanita, Nestrannost, Neutralita, Nezávislost, Dobrovolnost, Jednota a Světovost. Byly sice přijaty a vyhlášeny na 20. Mezinárodní konferenci ČK a ČP ve Vídni již v roce 1965, ale platí dodnes.

Především naplňování principů nestrannosti, neutrality a nezávislosti bude vážně narušeno jakýmkoliv vstupem naší organizace či jejich funk-

cionářů, pracovníků či členů do politické arény, pokud tak učiní pod naším praporem či názvem. Nikomu nic nebrání vstupovat do voleb a tudíž do politiky jako občan, každý sám za sebe či svoji stranu, nikoliv však za Červený kříž.

Proč o tom hovořím? **Zaznamenali jsme snahy o vstup MS ČČK do politiky. Chci důrazně upozornit, že takovéto snahy jsou s naší společností Českého červeného kříže neslučitelné a s každým, kdo poruší takto principy Hnutí ČK a ČP, se budeme muset rozejít.**

Můžeme spolupracovat pro dobro naší věci se všemi, ale vždy jako nezávislí, nestranní, neutrální.

Jsme si samozřejmě vědomi skutečnosti, že naše členská základna, naše organizace, která zasahuje na celém území státu, může být považována a je považována za významnou voličskou skupinu. Schopní politici jsou si toho vědomi a nevidím problém s těmi slušnými spolupracovat. Na konkrétních projektech, které budou realizovány ve prospěch občanů či ohrožených skupin, které potřebují pomáhat a kterým se díky tomu pomoci dostane. **V tak zvaných vyspělých státech nejen v Evropě, ale i ve světě, je podpora činnosti Červeného kříže politiky či politickými stranami běžná. Podpora a spolupráce vlády samozřejmostí.** Jenom u nás mám většinou po volbách obavu, že zase a znova budu vysvětlovat náš program, naše výsledky, potřebu naší práce a potřebu její podpory a vzájemné spolupráce. Doufám, že vzhledem k našim dobrým výsledkům navážeme na předchozí dobrou spolupráci. Samozřejmě v rámci a při dodržení našich principů.

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

ZAHRA NIČNÍ AKTIVITY ČČK

ŽENEVSKÉ ÚMLUVY UNIVERZÁLNĚ PŘIJATOU SMLOUVOU

Ženevské úmluvy o ochraně obětí ozbrojených konfliktů z roku 1949 se staly nejdříve přijatou smlouvou mezinárodního práva, neboť okamžikem přistoupení Nauru a Černé Hory v srpnu 2006 se smluvními stranami stalo již všech **194** států světa. Počet jejich smluvních stran je tak dokonce vyšší, než je tomu v případě Charty OSN (členy OSN je 192 států světa).

ČČK NA MISTROVSTVÍ SVĚTA VE FOTBALE

V polovině června 2006 vyrazila skupina záchranářů **OS ČČK Blansko** na pozvání Hessenského ČK pomáhat svým německým kolegům na zdravotnickém zajišťování Mistrovství světa ve fotbale v Německu, konkrétně ve Frankfurtu nad Mohanem. Skupinu tvořil lékař, čtyři členové Humanitární jednotky ČČK a tlumočnick. Vedoucím skupiny byl **Lubomír Pokorný,** který se rozdělil v rozhovoru o své dojmy:

... Na stadion se všichni fanoušci nevešli. Proto bylo možné sledovat všechna utkání na obřích obrazovkách v areálu, kam byl vstup zdarma. A právě v tomto areálu jsme působili ... V neděli jsme nastoupili do první služby. Pracovali jsme v terénu. Bylo poměrně horko, ani tlak nebyl dobrý a tak to bylo dost náročné. Mnoho lidí omdlevalo již při čekání na vstup, protože přísné bezpečnostní kontroly znamenaly více než hodinové čekání. Měli jsme za úkol zvládnout první ošetření a postižené pak předat k dalšímu lékařskému ošetření na stanici. Každý den začínaly naše služby kolem třetí hodiny odpoledne a končily kolem půlnoci...“

Kolegové z Německého ČK byli s pomocí českých dobrovolných zdravotníků z OS ČČK Blansko velmi spokojeni. A tak můžeme konstatovat, že zdravotníci ČČK dopadli na Mistrovství světa v kopané lépe než čeští fotbalisté.

HUMANITÁRNÍ POMOC SYRSKÉMU ČP

V souvislosti s válečným konfliktem na Blízkém Východě (Izrael - Libanon) poskytl Český červený kříž finanční humanitární pomoc Syrskému červenému půlměsíci, který pomáhá uprchlíkům z válkou zasažených oblastí, v celkové výši **150.000,- Kč.**

HUMANITA SPOJUJE NÁRODY

Ve dnech 1. - 16. 8. 2006 se v penzionu Nový rybník v Obořišti u Dobříše uskutečnilo **Mezinárodní setkání mládeži ČK a ČP** z 19 zemí ze 3 světadílů (Bulharsko, Dánsko, Finsko, Kypr, Litva, Německo, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie, Česká republika, Bangladéš, Jihoafrická republika a Singapur) pořádané Mládeží ČČK s podporou evropského programu Youth. Náplní už 2. ročníku setkání byly besedy, semináře a výměny zkušeností z oblasti prevence a osvěty syndromu AIDS, činnosti jednotlivých národních společností ČK a ČP, ale také vzájemné poznání kultury účastnických zemí, vzájemných odlišností, ale i společných cílů a myšlenek. Účastníci setkání mj. navštívili Dům světla v Praze, výstavu fotografií „Chci ještě žít“, absolvovali besedu s Martinou Zikmundovou a Janem Šibíkem o jejich zkušenostech z Oděsy na Ukrajině i „Pohádkový večer“ uspořádaný společně v pohádkových kostýmech.

NÁVŠTĚVA ZE SLOVENSKÉHO ČK

Dne 16. 8. 2006 navštívila Úřad ČČK v Praze delegace Slovenského ČK vedená ředitelem sekce odborných činností Generálního sekretariátu Slovenského ČK **RNDr. Miroslavem Vícenem.** Jednala s vedoucím úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josefem Švejnhou** a jeho spolupracovníky o formách a možnostech další vzájemné spolupráce.

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 23. 9. 2006

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání projednala především návrhy projektů ČČK na státní dotace na rok 2007 podávané na Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Dále projednala a schválila novelizaci norem znalostí první pomoci „Mladý zdravotník I. a II. stupně“, žádost o prodloužení splatnosti půjčky OS ČČK Ostrava a návrh na zahraniční cestu (účast zástupce ČČK na zasedání Evropské komise pro první pomoc v Ženevě).

V rámci informačních zpráv VR ČČK projednala a vzala na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK za uplynulé období, přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky, informaci o stavu přípravy dostavby areálu Domu seniorů ČČK „Hyězda“ a zprávu o průběhu kontrol tuzemských rekondičních pobytů ČČK pro zdravotně postižené děti. Dále vzala na vědomí informace o průběhu letošního Ústředního studijního střediska ČČK, o Mezinárodním kempu Mládeže ČK požádaném v ČR a o školení Mládeže ČČK Leader Ship, o výsledcích kontroly Ministerstva zdravotnictví ČR na čerpání státních dotací za rok 2005 a informaci o současné situaci v Dětské odborné léčebně ČČK Charlotty G. Masarykové v Bukovanech.

NOVÉ EDIČNÍ TITULY

Úřad ČČK vydal v uplynulých týdnech v rámci společného projektu s Německým ČK dva nové ediční tituly z oblasti výuky první pomoci:

- **Kardiopulmonální resuscitace v první pomoci** (autor MUDr. Juljo Hasík, náklad 3.000 výtisků)
- **Hry a nápady pro výuku první pomoci** (autorka Mgr. Eva Bernatová, náklad 7.000 výtisků).

ČČK NA TISKOVÉ KONFERENCI

Dne 15. 8. 2006 se v pražském paláci Dunaj konala tisková konference k představení praktické domácí lékárníčky, kterou uvedla na trh firma

Hartmann-Rico ve spolupráci s ČČK a o. p. s. Dětsví bez úrazu. Téměř tři desítky přítomných novinářů vyslechly úvodní informace na téma „Problematika dětských úrazů“ (PhDr. Jiří Kostner, Robert Kostner - o. p. s. Dětsví bez úrazu), „Význam první pomoci“ (Mgr. Josef Švejnoha, Úřad ČČK) a „Praktická domácí lékárníčka“ (Ing. Věra Husáková, Hartmann-Rico). Úřad ČČK se aktivně podílel jak na výběru obsahu této lékárníčky, tak na tvorbě přiloženého sešitku obsahujícího základní postupy první pomoci při různých typech poranění.

ÚSPĚŠNÉ ÚSTŘEDNÍ STUDIJNÍ STŘEDISKO ČČK

Ve dnech 2. - 16. července 2006 se v chatě Kara u Roudnice v Jizerských horách uskutečnilo Ústřední studijní středisko ČČK, nejvyšší stupeň ve třístupeňovém navazujícím systému studijních středisek ČČK. Zúčastnilo se jej celkem 19 zájemců, přičemž 15 z nich z něj odjíždělo se získanou kvalifikací zdravotnického instruktora ČČK.

PRVNÍ POMOC VE ZLATÝCH STRÁNKÁCH

Významnou formou propagace první pomoci se v polovině srpna 2006 stala barevná dvoustrana „Zásady první pomoci“, připravená Úřadem ČČK, která byla zařazena do telefonního seznamu Zlaté stránky. Vzhledem k tomu, že celorepublikový náklad Zlatých stránek dosahuje 4.000 000 výtisků, jedná se o rozsahem naprosto bezkonkurenční formu popularizace problematiky první pomoci a Českého červeného kříže.

KYTICE ČČK NA HROB PROF. JANA JANSKÉHO

Ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** položili dne 8. září 2006 u příležitosti 85. výročí úmrtí kytici se stuhami Červeného kříže na hrob Prof. Jana Janského, objevitele čtvrté krevní skupiny, muže, jehož jméno nesou tři stupně medaile udělované Českým červeným křížem mnohonásobným bezpříspěvkovým dárcům krve.

NOVÍ NOSITELÉ MEDAILE ALICE MASARYKOVÉ - 3. část

VĚRA POHLOVÁ (1924)

Členkou ČČK je již více než půl století - od roku 1954. Po dlouhou řadu let velmi aktivně pracuje ve výboru MS ČČK Praha 10 - Vršovice a zodpovědně zastává také funkci předsedkyně Oblastní dozorčí rady OS ČČK Praha 10+Benešov. Je velmi činnorodá, obětavá a skromná, velmi obětavě pomáhá při všech akcích organizovaných Úřadem OS ČČK Praha 10+Benešov. Je také aktivní členkou Společnosti Alice Masarykové. Je držitelkou vyznamenání ČČK „Za obětavou činnost“ a „Za dlouholetou práci“.

MGR. JOSEF ŠVEJNOHA (1945)

Členem ČČK je od roku 1977. Působil v OVR ČČK Praha 10, v letech 1977 - 1991 pracoval jako vedoucí programového oddělení ČUV a FV ČSČK, od roku 1999 až dosud je vedoucím úseku odborných činností Úřadu ČČK. Působí jako lektor v ústředních kurzech i na besedách pro MS ČČK. Zastával funkci člena redakční rady časopisu Zdraví, od 1. 1. 2000 je vedoucím redaktorem Novin Červeného kříže. Je autorem řady publikací z historie ČSČK a ČČK a monografií o významných osobnostech Mezinárodního hnutí ČK.

EVAKUACE ZŠ HABRMANOVA HRADEC KRÁLOVÉ

Okamžitě evakuovat celou školu museli v úterý 23. a ve středu 24. května 2006 krátce po osmé hodině ranní učitelé ZŠ Habrmanova v Hradci Králové. Na pokyn ze školního rozhlasu budovu opustili žáci i všichni zaměstnanci. K místu okamžitě vyrazili hasiči, záchranná služba, hradecký Červený kříž i policie.

Únik určenými evakuačními cestami byl rychlý a bez komplikací. Teprve před budovou učitelé i žáci zjistili, že se jednalo naštestí pouze o nácvik v rámci branného dne, který škola každoročně pořádá ve spolupráci s OS ČČK Hradec Králové. Cílem evakuace bylo především ověřit možná rizika pro případ skutečné krizové události.

Pro evakuované žáky bylo poté připraveno 10 zajímavých disciplín, kterými branný den pokračoval. Jednotlivá stanoviště obsadili hasiči, policisté a zdravotníci, kteří s dětmi procvičovali základy první pomoci, přivolání záchranné služby, bezpečnost dětí v dopravě i prevenci požárů. Velký zájem dětí byl o sanitní vůz rychlé záchranné služby, zejména o jeho vnitřní vybavení. Bez povšimnutí nezůstalo ani hasičské auto, které by nejraději všichni chtěli řídit. Tradiční zájem byl o nácvik oživování na speciálních modelech důvěrně nazývaných „anduly“.

*Karel Žabka,
ředitel Úřadu OS ČČK Hradec Králové*

STAROSTA JINDŘICHOVA HRADCE NEVÁHAL

Zní to trochu jako v pohádce. V sobotu 17. června 2006 se hlídka mladých zdravotníků II. stupně ze 6. ZŠ Větrná z Jindřichova Hradce umístila na republikovém finále HMZ v České Třebové na 2. místě. O pouhých 11 dní později pěti úspěšných chlapců přijal starosta města Jindřichův Hradec Ing. Karel Matoušek za účasti vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy PhDr. Jitky Čechové a ředitelky Úřadu OS ČČK Jindřichův Hradec Zdenky Hanzalové.

Členové úspěšné hlídky (Martin Schönbauer, Filip Patzelt, Luboš Hummel, Martin Jasanický, Lukáš Rejthar) spolu se svou učitelkou Mgr. Ivou Schneedorferovou se zapsali do Pamětní knihy města Jindřichův Hradec a obdrželi upomínkové dárky. Nešlo by podobně spolupracovat

také u Vás? Chce to ze strany ČČK jen jedno - dobře pracovat, dávat o sobě vědět a mít dobré vztahy s představiteli Vašeho města. Zkuste to.

ČČK ZNOVU V ČESKÉ DATABANCE REKORDŮ

Nedávno jsme Vás informovali, že do České databanky rekordů byl díky iniciativě OS ČČK Ústí nad Orlicí a MS ČČK Semanín zapsán poprvé Český červený kříž s 214 upečenými velikonočními beránky. Netrvalo to tak dlouho a je tu již druhý zápis spojený se jménem naší organizace.

Na Mezinárodním festivalu rekordů a kuriozit v Pelhřimově, který proběhl o letošním druhém červnovém víkendu, čtyřiařeticečlenný tým mladých záchranářů z OS ČČK Pelhřimov a z řad návštěvníků vydržel na pelhřimovském náměstí 12 hodin nepřetržitě provádět kardiopulmonální resuscitaci na figuríně.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR V DAČICÍCH

Uskutečnil se ve dvou týdenních turnusech v Domě dětí v Dačicích v režii OS ČČK Jindřichův Hradec pro dvě skupiny po 20 dětech do 10 let. Nedílnou součástí programu tábora byla výuka první pomoci s ukázkami ošetřování poranění a obvazové techniky včetně rad co dělat např. při štípnutí hmyzem nebo úpalu. Že nešlo o marnou práci, o tom svědčí vyjádření jedné malé holčičky: „Já jsem vás moc ráda poslouchala, zajímá mě to, chtěla bych být sestřičkou“.

Dana Krtková, MS ČČK Dačice

REKONDICE SENIORŮ

První rekondice seniorů OS ČČK České Budějovice se mimořádně vydařila nejen díky krásnému počasí, které přálo procházkám a malým výletům po okolí. Konala se v červnu 2006 v

hotelu „Mas“ v Sezimově Ústí, který má pro tento účel výborné zázemí. Denně 2 hodiny v bazénu, 1 hodina v tělocvičně se cvičením zkušené rehabilitační pracovnice Marie Janoušové, zmíněné procházky, plánované místním funkcionářem ČČK panem Sladkým, i večerní společná posezení na terase hotelu - to vše účastníky nadchlo a už se těší na možné „příští“... Dobrým - veselým duchem akce byl nestor ČČK MUDr. Miloslav Hlach. *Hana Vacovská,
ředitelka Úřadu OS ČČK České Budějovice*

ČEST JEJÍ PAMÁTCE

Jako náhlý úder blesku rozšířila se sobotního rána 25. března 2006 neuvěřitelná ale velmi smutná

zpráva. V tento den před 9. hodinou dotlouklo dobrosrdečné srdce naší milé dlouholeté, stále aktivně pracující členky představenstva naší MS ČČK Nový Bor paní Ludmily Dvořákové. Zemřela po krátké, ale těžké a zákeřné nemoci krátce před dovršením svých 73. narozenin.

Do konce minulého roku stále svojí aktivitou přispívala k rozvoji činnosti naší skupiny a byla pevně přesvědčena o šťastné budoucnosti a významu ČČK v naší společnosti. V naší MS ČČK aktivně pracovala od počátku 70. let minulého století. Vyskolila desítky dobrovolných zdravotníků a stále dbala o jejich další proškolení. Sama měla - jako zdravotní sestra z povolání - velmi kladný vztah k lidem. Úspěšně školila členy hlídek mladých zdravotníků na školách a připravovala je na soutěže. S paní Dvořákovou jsem spolupracoval v Červeném kříži přes 30 let. Vždy byla příkladnou a obětavou pracovnící a za svoji neúnavnou činnost byla také několikrát po zásluze vyznamenána jak na okresní, tak celorepublikové úrovni.

Odešla nám nenávratně z našich řad a zůstane pro nás dlouho nenahraditelnou ztrátou. Bude nám dlouho chybět její milý úsměv i vždy dobrá nálada při našem zásadním rozhodování. Ve vzpomínkách zůstanete však s námi trvale po celou dobu našeho života. Dík za Vaši práci a čest Vaši památce.

*Josef Špachman,
člen představenstva MS ČČK Nový Bor*

PŘISPĚLI I MÁLEM

V současné době žiji v Domově důchodců (DD) v Háji-Smolkově. Pro onemocnění, které způsobilo moji imobilitu, jsem se musela vzdát i funkce předsedkyně MS ČČK ve Lhotě. Nadále však zůstávám členkou této skupiny. Zajímám se o veškeré dění týkající se ČČK a díky Novinám Červeného kříže mohu sledovat všechny novinky.

Přestože senioři DD neoplývají velkými finančními prostředky, není jim lhostejný osud lidí, kteří byli postiženi letošními jarními povodněmi, přišli o svůj domov a o všechno, co měli. Při finanční sbírce v našem DD bylo vybráno celkem 5.200,- Kč a poukázáno na povodňové konto ČČK. Proto patří poděkování všem pracovníkům i klientům našeho Domova důchodců, kteří na tento účel přispěli.

Oldřiška Dostálová

DĚKOVNÝ DOPIS OD POLICIE ČR

Citujeme z děkovného dopisu, který obdržela ředitelka Úřadu OS ČČK Jindřichův Hradec: „... dovolte mi poděkovat jménem Policie ČR, okresního ředitelství Jindřichův Hradec členům Českého červeného kříže, skupiny kynologů ve Stříbrci, manželům Hutterovým.“

V našem okrese došlo dne 19. a 27. 7. 2006 k utonutí dvou osob, a to v Kardašově Řečici a v Suchdole nad Lužnicí. Při bezvýsledném pátrání po utonulých osobách jsme oslovili manžele Hutterovi, kteří bez ohledu na svůj volný čas pomoc neodepřeli, a naopak svým profesionálním přístupem pomohli obě utonulé osoby vyhledat pomocí svých psů.

Manželům Hutterovým a jejich kolegům z kynologické skupiny patří upřímné poděkování...“.

*Plk. JUDr. Jaroslav Bárta,
zástupce ředitele*

NÁŠ HOST

Prof. MUDr. PhDr. JANA MAČÁKOVÁ, CSc.

Na naše čtyři tradiční otázky tentokrát ochotně odpověděla bývalá rektorka Univerzity Palackého (UP) v Olomouci **Prof. MUDr. PhDr. Jana Mačáková, CSc.**

Otázka: Paní profesorko, můžete se nám trochu představit? Co ve Vašem životě předcházelo Vašemu dnešnímu zaměstnání a funkci rektorky druhé nejstarší univerzity v ČR?

Odpověď: Absolvovala jsem studium všeobecného lékařství na LF UP v Olomouci a po promoci jsem nastoupila na Ústav patologické fyziologie, kde působím dodnes. Na ústavu jsem se věnovala výuce studentů a výzkumu vlivu různých látek na krátkodobou paměť a učení. Proto jsem při zaměstnání absolvovala studium psychologie na FF UP v Olomouci. Patologická fyziologie patří k základním tzv. preklinickým oborům, studenty připravujeme pro další studium klinických oborů. Na ústavu jsem byla dlouhá léta odbornou asistentkou, teprve po roce 1989 jsem mohla habilitovat a v roce 1998 jsem byla jmenována profesorkou. Od roku 1990 jsem vykonávala několik akademických funkcí, byla jsem předsedkyní Akademického senátu UP, rektorkou, dvě funkční období děkankou Lékařské fakulty a dvě funkční období jsem byla rektorkou této staroslavné univerzity.

Otázka: Co považujete ve své dosavadní práci za největší úspěch?

Odpověď: Dost obtížně mohu hodnotit své vlastní působení, myslím, že to přísluší jiným. Snažila jsem se vždy zvládat svou práci co nejlépe. Jsem velmi ráda v kontaktu se studenty, po celou dobu, i v období, kdy jsem působila jako děkanka a rektorka, jsem učila vysokoškolské studenty a teď jsem se k výuce vrátila naplno. Těší mne, když se ke mně hlásí naši absolventi a já mohu sledovat, jak úspěšně se po promoci uplatňují. V akademických funkcích na vysoké škole navazujeme jeden na druhého, každý z nás přidá svůj díl ke konečnému úspěchu, na kterém se podílí také řada dalších obětavých spolupracovníků. Dokladem toho je úspěšně rekonstruovaná budova Uměleckého centra (Konviktu), prakticky k nepoznání proměněný bývalý areál po sovětské armádě v Nefedíně, kde nyní sídlí Fakulta tělesné kultury a koleje. Mám radost, že se podařilo dokončit přípravu a začne se stavět nová budova pro Přírodovědeckou fakultu na Envelopě.

Otázka: S jakými největšími problémy jste se ve výkonu funkce rektorky potýkala?

Odpověď: Možnost stát v čele druhé nejstarší vysoké školy u nás jsem považovala za čest. Nebylo to jednoduché, protože univerzita má jich více než 17.000 studentů, asi 1.300 učitelů a 900 dalších pracovníků, poskytuje vzdělání ve velmi širokém spektru oborů, probíhá zde špičkový výzkum. K tomu všemu je třeba zajistit odpovídající podmínky. To bylo složité, zvláště na začátku mého prvního funkčního období. Postupně na vysoké školy přicházelo víc peněz a situace se lepšila, i když ani teď není zcela optimální. Pro rozvoj vysoké školy nejsou ovšem důležité jen peníze; bylo třeba rozšířit spolupráci se zahraničními vysokými školami a pracovišti, tak aby stále více studentů i akademických pracovníků mohlo na špičkových pracovištích získávat nové zkušenosti a navazovat kontakty. Univerzita je velká organizace s množstvím budov, většinou jde o krásné historické prostory, ovšem to také přináší nutnost stále něco opravovat, rekonstruovat.

Otázka: Jaký je Váš vztah k aktivitám Českého červeného kříže (ČČK)? Co Vás z jeho činnosti nejvíce zajímá?

Odpověď: S aktivitami ČČK (tehdy ještě ČSČK) jsem se seznámila již jako studentka na střední škole. Absolvovala jsem příslušné kurzy, abych mohla o prázdninách pracovat jako zdravotnice na dětských letních táborech. Jako lékařka velmi oceňuji nejen to, že členky a členové ČČK poskytují první pomoc při různých sportovních a společenských akcích, ale hlavně to, že své zkušenosti předávají dalším zejména mladým lidem. Velmi si vážím všech bezpříspěvkových dárců krve, kteří opakovaně přicházejí darovat krev - tekutinu neuvěřitelně vzácnou, která pomáhá zachraňovat životy. Měla jsem příležitost se s nimi setkávat při slavnostních chvílích, kdy si přicházeli pro ocenění za svou dlouholetou činnost. Při katastrofách doma i v zahraničí poskytuje ČČK pomoc velmi kvalifikovaně a na základě dlouholetých zkušeností včetně významného zapojení do mezinárodních struktur. Myslím, že nejsem sama, komu se zcela automaticky za takových okolností vybaví Červený kříž jako záruka, že peníze ze sbírek budou využity pro ty nejpotřebnější.

Otázky kladl: Mgr. Josef Svejchna

MISTROVSTVÍ REPUBLIKY VZS ČČK

Ve dnech 23. - 25. června 2006 se konalo na koupališti Michal v Sokolově XXXIV. Mistrovství republiky Vodní záchranné služby ČČK na volné vodě a VI. MR záchranných týmů VZS ČČK. Pořádáním této akce byla v letošním roce pověřena MSVZS ČČK Sokolov pod vedením předsedy **Vladimíra Tomáška**. Mistrovství republiky se zúčastnilo 16 družstev mužů a žen z celé České republiky. V soutěži záchranných týmů mezi sebou soutěžilo 5 týmů.

První místo a pohár prezidenta Českého červeného kříže v soutěži žen získala děvčata z **MS VZS ČČK Brno-město A**, na druhém místě se umístilo družstvo Brno-město B a na třetím místě skončila děvčata z Klatov A. V soutěži mužů pohár záchranných týmů Českého červeného kříže získali vodní záchranníci z **MS VZS ČČK Ostrava**, druží byli záchranníci z Brna-města A a na třetím místě skončilo družstvo Brno-město B.

V letošním roce byly opět udělovány putovní poháry za jednotlivé disciplíny. Pro disciplíny záchrana surfovým plovákem a kardiopulmonální resuscitace a tažení břemene věnoval cenu hlavní partner VZS ČČK - Česká podnikatelská pojišťovna, a. s. Poháry získala v obou kategoriích **MS VZS ČČK Brno-město**. V šestém ročníku Mistrovství republiky záchranných

týmů VZS ČČK se na prvním místě umístil a putovní pohár Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR získal tým vodních záchranníků z Ústí nad Labem. Mistrovství republiky navštívili oficiální hosté ze Sokolova, sponzoři a zástupci tisku. V sobotu pak přijela předat pohár za Generálního ředitelství HZS Ministerstva vnitra ČR **Ing. Tereza Ošťádalová**.

V letošním roce nám počasí přálo, obě soutěže proběhly bez problémů a všem se velmi líbily. Za celkovou přípravu Mistrovství republiky je potřeba poděkovat technickému delegátu soutěže **Karlu Šalbabovi** a členům **MS VZS ČČK Třebíč**, kteří ve spolupráci se členy **MS VZS ČČK Sokolov** soutěž výborně připravili. V neděli všichni odjížděli již opět rychle do svých domovů, aby se začali pečlivě připravovat na letní sezónu, která právě začínala. Přeji jsme jim, aby byla klidná, bez větších zásahů.

Jana Kargerová,

generální sekretář VZS ČČK

TÁBOR KARVINSKÝCH DĚTÍ VE STYLU M*A*S*H

Od 1. do 15. 7. 2006 se opět konal letní tábor organizovaný **OS ČČK Karviná** pro děti s ortopedickými vadami. Hlavním tématem pro tento rok byl **M*A*S*H**. Pro ty, kterým název světově známého seriálu nic neříká, budiž vysvětleno, že tato zkratka v překladu znamená „mobilní armádní nemocnice“. Od toho se i odvíjel program mladých táborníků.

Všichni měli svou „psí známku“, na které bylo uvedeno jméno a šarže. Základní hodnotou byl vtip. To se ale klidně mohlo změnit. Probíhala povýšení, ale i degradace. Nejvyšší možnou dosaženou hodností byl podporučík, naopak nejnižší byl bažant. Mladí vojáci se každý den učili první pomoc a vše si vyzkoušeli i v praxi. Jeden den byl dokonce simulován pád vrtulníku se všemi jeho následky. Mladí ošetřovatelé si museli poradit např. s amputací ruky, otevřenou zlomeninou nohy či nožem zabodnutým do hrudníku.

Kromě nácvičky základních ošetrovacích postupů samozřejmě absolvovali množství táborových her, které svou tematikou připomínaly výše zmíněný seriál. Jednou dokonce na návštěvu zavítal i pomatený generál, jehož rozkazy nedávaly smysl (např. najít jehlu v kupce sena, nabarvit trávu na zeleno či udělat ze strouhanky rohlík). Večer absolvovali naši svěřenci také „tanečky“. Zde se krásně před spaním protáhli a naučili se pár základních tanečních kroků. Hojně využíván byl i bazén nacházející se v areálu tábora. Celý táborový program měl značný úspěch.

Petra Puščíznová,

OS ČČK Karviná

„Kdybys chtěl, ukážu ti místo, kde mi vyoperovali slepé střevo,“ svádí dívka chlapce. - „Ani náhodou, z nemocnic se mi dělá zle“.

PŘEDSTAVUJEME NÁRODNÍ SPOLEČNOSTI ČK A ČP

SVAZIJSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Svazijský červený kříž je nevládní organizace vytvořená v roce 1970 rozhodnutím parlamentu. Fungoval ale již dříve od 30. let 20. století jako spolek Britského ČK. Jeho činnost v této době byla hlavně zaměřena na humanitární pomoci. Od té doby se z něj stala velká humanitární organizace s řadou aktivit, která je složkou Hnutí ČK a ČP.

Svazijský ČK má 5 oblastních spolků, které sídlí v pěti největších městech země. Řada spolků provozuje nemocnice a kliniky.

Hlavním posláním Svazijského ČK je samozřejmě šíření základních principů Hnutí ČK a ČP, šíření mezinárodního humanitárního práva a pomoc a ochrana nejohroženějším skupinám lidí. Další aktivity se zaměřují na výuku první pomoci, dárcovství krve, připravenost na katastrofy, sociální služby, zdravotnické služby, které jsou spojeny především s fungováním klinik na oblastních spolkách. Poměrně obsáhlou činnost představují projekty spojené s prevencí HIV/AIDS a domácí péče. Jedná se hlavně o základy hygieny, dostupnost informací o prevenci a ochraně před HIV/AIDS a také o přístup k nezvádné

vodě a potravinám. Na projektech týkajících se ochrany vody a potravin úzce spolupracuje s Ministerstvem zdravotnictví.

Svazijský ČK je financován zejména z prostředků Hnutí ČK a ČP, dále ze sponzorských darů z mezinárodních organizací a agentur a ze státního rozpočtu, díky čemuž může provozovat nemocnice.

Linda Sochorová,
zahraniční úsek Úřadu ČČK

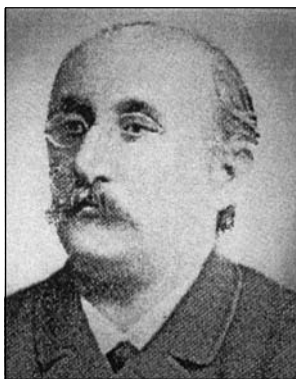
VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

JAN BOHUMIL EISELT (28. 8. 1831 - 22. 8. 1908)

Budoucí významný český lékař-internista se narodil ve východočeské Poličce. Na pražské lékařské fakultě promoval v roce 1855 jako doktor lékařství a magister porodnictví, o rok později získal titul doktora chirurgie. Začal působit na II. lékařské klinice Všeobecné nemocnice v Praze. Po pěti letech získal hodnost docenta ze speciální patologie, v roce 1866 byl jmenován mimořádným profesorem kliniky nemocí prsních.

Patologii a vnitřní nemoci přednášel česky až do rozdělení lékařské fakulty v roce 1883. V roce 1871 mu byly povoleny přednášky v češtině pro celé vnitřní lékařství. To byl základ vzniku I. české lékařské kliniky, kterou Eiselt zřídil. Jeho žádosti o řádnou profesuru, kterou podal v roce 1871, bylo vyhověno až po 10 letech, po odchodu prof. Jaksche do důchodu. Od téhož roku (1881) stanul v čele I. české lékařské kliniky (I. interní kliniky), která byla v té době nejvýznamnější v Čechách. Přednostou kliniky zůstal i po rozdělení lékařské fakulty na českou a německou (v roce 1882) a zůstal jím po dobu 21 let.

Byl výborným diagnostikem, zabýval se vnitřním lékařstvím v celé jeho šíři. Byl spoluzakladatelem Časopisu lékařů českých a Spolku lékařů českých a blízkým spolupracovníkem Jana Evangelisty Purkyně. Letos uplynulo 175 let od jeho narození.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

PŘECHOD PRO CHODCE

Vyznačený přechod pro chodce se poprvé objevil v Londýně před 80 lety - v roce 1926. Označovala ho tabulka s nápisem „Please cross here“ (Přejďte zde, prosím), která byla umístěna na sloupu. Místo pro přechod na vozovce vymezovaly tehdy dvě bílé čáry.

V roce 1934 zavedl tehdejší britský ministr dopravy sir Leslie Hore-Belisha nový typ přechodu označený blikající oranžovou koulí na černobíle pruhovaném sloupu po každé straně ulice. Místo mezi nimi označovaly dvě řady knoflíků na vozovce. Sloupkům se pak říkalo „Belishovy majáky“. Zpočátku se koule vyráběly ze skla, ale protože se snadno rozbily (velmi snadno se stávaly obětí klukovských praků), byly roku 1952 vyměněny za stínítka z umělé hmoty.

První „zebrý“ se na vozovkách objevily také ve Velké Británii v témže roce - 1952 - a postupně nahrazovaly Belishovy přechody. Zároveň začala pro motoristy platit mnohem přísnější pravidla, pokud jde o jejich respektování.

ŽIVOTNÍ JUBILEUM VICEPREZIDENTA ČČK

Vyslovíte-li v ČČK jméno **Adolf Šťastný**, vybaví se Vám člověk, kterého jednak každý zná, ale který toho hlavně pro ČČK (a předtím i pro ČSČK) strašně mnoho udělal. Členem ČK je již od roku 1960. Řadu let vykonával funkci předsedy OVR ČČK Karviná, je viceprezidentem ČČK, předsedou Pracovní skupiny Výkonné rady ČČK pro bezpříspěvkové dárcovství krve. Je prvním nositelem zlaté plakety prof. Janského za 40 bezplatných odběrů krve, řadu let byl předsedou Klubu dárců krve v Karvině. Získáváním finančních prostředků významnou měrou přispěl k vybudování Gerocentra ČČK v Českém Tešíně. A v tomto výčtu by se dalo pokračovat ještě dlouho.

Především však je „náš Áda“ bezvadný člověk, který nezkaží žádnou zábavu, každému ochotně a obětavě pomůže, nikdy se neptal a neptá „co za to?“. Chová se stejně přirozeně mezi dárci krve, v Místní skupině ČČK, při jednáních u ministrů nebo při přijetí prezidentem republiky na Pražském hradě. I proto ho máme rádi a u příležitosti jeho těžko uvěřitelných 70. narozenin, (jichž se dožil 4. září 2006), mu srdečně přejeme hlavně hodně zdraví, elánu a pohody.

Mgr. Josef Švejnoha

OPUSTIL NÁS

JUDr. ANTONÍN SUM

V úterý 15. srpna 2006 zemřel ve věku 87 let dlouholetý příznivec a spolupracovník Československého a Českého červeného kříže **JUDr. Antonín Sum**, který v loňském roce obdržel nejvyšší vyznamenání ČČK - Medaile Alice Masarykové.

Doktor Sum se do obecného povědomí zapsal především tím, že byl posledním osobním tajemníkem populárního československého ministra zahraničí Jana Masaryka. Jeho otec (JUDr. Antonín Sum st.) byl místopředsedou ČSČK v období první republiky a také JUDr. Antonín Sum ml. byl blízkým spolupracovníkem zakladatelky a první předsedkyně ČSČK Dr. Alice Masarykové. Na počátku 50. let 20. století byl souzen v procesu s Miladou Horákovou a odsouzen do vězení na 22 let (ve vězení strávil 13 let). Je autorem řady vzpomínkových a memoárových publikací o rodině Masarykových. Velmi aktivně pracoval nejen v ČSČK, ale ve vedoucích funkcích i v YMCA, Českém junáku, Svazu skautů a skautek, v Českém svazu bojovníků za svobodu, Společnosti Jana Masaryka a v Klubu Milady Horákové. Bylo mu uděleno čestné občanství Hlavního města Prahy.

Nejen Český červený kříž v něm ztrácí nesmírně zapáleného, obětavého a velmi vzdělaného spolupracovníka. Čest jeho památce!

Mgr. Josef Švejnoha

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

KOSTEL, CHRÁM, HŘBITOV

- ve všech těchto prostorách se chováme důstojně, tiše, s úctou a pietou
- při vstupu do kostela či chrámu sundávají muži pokrývku hlavy, (pouze v židovské synagóze si ji ponechávají na hlavě). Různé církve mají různá pravidla pro vstup do těchto posvátných prostor a chování v nich
- pokud si chceme pouze prohlédnout interiér, volíme dobu, kdy se nekoná bohoslužba.
- při bohoslužbě - pokud sami nejsme věřícími - se řídíme počínáním ostatních.
- Jakékoliv zesměšňování nebo narušování náboženských úkolů v kostelech, chrámech a na hřbitvech je hrubým společenským prohřeškem a svědčí o nekulturnosti.

Pacientka si stěžuje lékařům, že je jí hrozně. Lékař jí radí: „Každé ráno nalačno vypijete jedno syrové vajíčko“. - „Když já vajíčka nesnáším“. - „A kdo po vás chce, abyste je snášela?“

NAŠE DESATERO

PREVENCE DĚTSKÝCH ÚRAZŮ - I. část

1. Když saháte pro potřeby pro přebalování, musíte stále jednou rukou přidržovat dítě. Nikdy je nenechávejte bez dozoru.
2. Výše matrace v postýlce musí být taková, aby horní okraj bočnice byl ve výši čela dítěte. Pozor na velké hračky, na které si dítě může stoupnout a přepadnout.
3. Zajistěte nábytek proti převrácení na dítě.
4. Schody zajistěte zábrany nahoře i dole.
5. Ve vaně používejte protiskluzovou podložku.
6. Neposazujte dítě bez zajištění do vysoké dětské stoličky nebo nákupního vozíku.
7. Pozor na možnost stržení těžkých předmětů (vázy, sochy, žehlička).
8. Rohy různých koutů nábytku opatřete ochrannými kryty.
9. Domácí schodiště opatřete zábradlím a dvířky.
10. Okna zajistěte zárazkou proti otevření na více než 10 cm.

PTALI JSTE SE . . .

Otázka: „Velmi často se mi lámou a třepí nehty. Zajímalo by mě, čím je to způsobeno a co se s tím dá dělat?“

Hana S., Rokycany

Odpověď: Lámavost a třepení nehtů mohou mít více příčin. Mohou být ovlivněny genetiky, ale většinou je způsobují vnější vlivy - např. nepřízeň počasí, poškození saponáty, prohřešky ve výživě (nedostatek stopových prvků, aminokyselin), způsobovat je může také lupénka. Třepení a lámání nehtů včetně změn barvy a tloušťky způsobují také infekce, pak je nutné vyhledat odbornou lékařskou pomoc.

Ovlivnit to však můžete i vy sama pečlivě prováděnou manikúrou. Nehet se skládá z ploténky, valů a lůžka. Nehty spočívají na lůžku zásobovaném krevními cévami. Zdravě vyživovaný nehet má růžové zabarvení. Na volnou nehtovou ploténku používejte pouze pilník a nehty pilujte v jednom směru do obloučku. Nezajíždějte pilníčkem hluboko do stran ploténky. Kůžičku neodstraňujte nůžkami, pouze ji zatlačujte speciálním dřívkem. Pokud jde o výživu, doplňujte vitamín B-komplex, který je obsažen např. u plného zrna, v neloupané rýži a pivovarských kvasnicích. Také je vhodné doplnit chybějící vápník, hořčík a zinek za pomoci mléčných výrobků, listové zeleniny nebo ryby.

„Pane doktore, mám stále červený nos. Dá se s tím něco dělat?“ - „Jestli je to od narození, tak ne. Jestli je to od pití, musíte pít dál a časem vám zřítloví“.

VÝROČÍ ČÍSLA - SVĚTOVÍ LÉKAŘI

ALBERT BRUCE SABIN (26. 8. 1906 - 3. 3. 1993)

Americký lékař, spoluobjevitel očkovací látky proti dětské obrně, pocházel z polského města Bialystoku. Jeho rodiče se v roce 1921 vystěhovali do USA. Albert vystudoval s vyznamenáním gymnázium, zahájil studium zubního lékařství, ale brzy přešel na medicínu na obor bakteriologie.

Začal se věnovat výzkumu dětské obrny. V roce 1936 vypěstoval virus dětské obrny na nervové tkáni, ale slibné výsledky badání přerušila druhá světová válka, v níž Sabin působil jako důstojník epidemiologické služby v americké armádě po celém světě. Po válce se vrátil k výzkumu dětské obrny a jeho úsilí bylo korunováno úspěchem v roce 1956. Nejprve experimentoval s opicemi, poté sám se sebou, se svými spolupracovníky i vlastními dětmi. Sabinova vakcína propůjčovala organismu odolnost vůči nákaze dětskou obrnou a navíc odstranila očkování injekcemi - nahradila jej lžičkou sirupu. Za pouhých 7 let bylo jeho metodou očkováno již více než 100 milionů dětí. Největší uplatnění našla jeho metoda v tehdejší Československu - od roku 1960 se u nás nevyskytl ani jediný případ dětské obrny.

K zajímavostem jeho života patří způsob, jakým odpočíval: napustil si plnou vanu teplé vody, ulehl do ní a poslouchal hudbu; velmi rád i hudbu našich skladatelů Antonína Dvořáka a Bedřicha Smetany. Letos si připomínáme, že uplynulo 100 let od jeho narození.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

CARL JACOB BURCKHARDT (10. 9. 1891 - 3. 3. 1974)

Známý švýcarský diplomat a politik se narodil v Basileji. Po dokončení střední školy se věnoval studiu historie na univerzitách v Basileji, Curychu a Mnichově. Od roku 1918 po získání doktorátu pracoval na švýcarském velvyslanectví ve Vídni jako atašé.

V roce 1923 přijal první nabídku od Mezinárodního výboru ČK a odjel do Malé Asie organizovat návrat řeckých uprchlíků, kteří byli vystěhováni na základě válečného konfliktu mezi Tureckem a Řeckem. Po čtyřech letech se vrátil zpět do Švýcarska a začal přednášet na univerzitě mezinárodních studií v Ženevě. V tomto období napsal také první díl své knihy „Kardinál Richelieu, premiér Ludvíka XIV.“. V roce 1937 se stal nejvyšším komisařem Společnosti národů (předchůdce dnešní OSN) ve svobodném městě Danzigu (dnešním Gdaňsku).

Během druhé světové války působil ve vedoucích funkcích v MV ČK a v letech 1944 - 1948 byl **prezidentem Mezinárodního výboru Červeného kříže**. V této funkci podnikl také několik oficiálních cest do Německa. Mezi jeho hlavní zásluhy patří propojení nejvyšších orgánů MV ČK a představitelů národních společností ČK a ČP a vzájemné zintenzivnění jejich spolupráce. Na druhou stranu byl jak on osobně, tak celý MV ČK v pozdější době kritizován za pasivní postoje vůči německým koncentračním táborem a genocidě ve druhé světové válce. Později zastával funkci zvláštního vyslance v Paříži a na sklonku života se věnoval pouze spisovatelské dráze a přednáškám na akademické půdě. Zemřel v Vinzeli ve věku 83 let.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

MELOUN

- jeho název pochází z řečtiny a znamená „velké jablko“
- první plody pěstovali před 4000 lety Peršané, do Evropy se dostaly z východní Indie. Vodní melouny pocházejí z Afriky
- lidé jej většinou pokládají za ovoce, ale patří mezi zeleninu plodovou, do čeledi tykvovitých stejně jako okurky
- dělí se na dvě hlavní skupiny - vodní a cukrové
- meloun obsahuje 90 - 93 % vody, šťávy jsou bohaté na sodík, poměr alkalických prvků ke kyselým je v něm 3 : 1
- vhodný je zvláště pro lidi s ledvinovými poruchami
- jíme-li meloun, je vhodné ostatní potraviny vynechat a nasytit se jenom jím
- ve Francii již vyšlechtili melouny bez semen; pěstují jich zatím jen malé množství.

PhDr. LOTTA HITSCHMANOVÁ

Nástin života světoznámé sociální aktivistky, činitelky exilového ČSČK a zakladatelky kanadské Pomocné unitářské služby

Lotta Hitschmanová je v Čechách prakticky neznámou osobností, třebaže její celoživotní zásluhy jsou nemalé a byly oceněny řadou prestižních státních či mezinárodních ocenění. Narodila se 28. listopadu 1909 v Praze ve svobodomyšlně smýšlející židovské rodině. Ta byla poměrně dobře situována a dívka tak získala možnost studia nejenom na německé části domácí Karlovy univerzity, ale též na prestižní pařížské Sorbonně.

V Praze studovala Lotta od roku 1929 francouzštinu, angličtinu, němčinu, španělštinu a češtinu a v únoru 1933 zde obhájila doktorát z filozofie. Ve Francii, kde strávila pouze zimní semestr školního roku 1930/1931, se intenzivně zabývala především žurnalistikou a politologií. Po skončení studií chtěla vstoupit do diplomatických služeb, napjatá mezinárodní situace a ohrožení Evropy hitlerovským fašismem jí ale nakonec dovedly ke změně rozhodnutí. Místo diplomatky se stala angažovanou novinářkou píšící protinacistické články do rozmanitých československých, rumunských či jugoslávských periodik.

Razantní životní šok představovala pro Lottu Hitschmanovou Mnichovská dohoda a rozbití masarykovské první republiky. Tyto události ji dohnaly až k neplánované emigraci. Reálně jí totiž hrozilo, že by jako protinacistická novinářka po případném obsazení zbytku Československa skončila v koncentračním táboře. Přítížiti jí navíc mohly i dřívější osobní kontakty s dr. Edvardem Benešem.

Část války prožila jako uprchlice v Belgii, Portugalsku, Španělsku a ve Francii, kde se v Marseille během roku 1941 poprvé setkala s reprezentanty amerického unitářství. Vyčerpaná a hladová tehdy omdlela ve frontě na jídlo. Vzápětí na to se jí dostalo ošetření od zástupců lékařské mise belgických unitářů. Během čtyřicátých let se pokusila vystěhovat do USA, ale neobdržela z americké strany potřebné vízum. A tak se jejím dalším útočištěm, po předchozí dočasné zastávce v Portugalsku, stala v roce 1942 kanadská Ottawa.

Zde Lotta pracovala ve vládním cenzurním oddělení a kontrolovala německo-jazyčnou poštu. Zároveň se angažovala na poli československých exulantských aktivit. Působila v **kanadské pobožce Československého červeného kříže** a v Čs. národní asociaci v Ottawě a spoluorganizovala jak četné charitativní, tak politicky motivované propagační akce ve prospěch okupované ČSR.

Souběžně nezapomínala na uprchlíky z dalších evropských zemí a vedle praktické pomoci nenechávala stranou ani veřejnou publikační činnost, s jejíž pomocí dávala vědět o potřebách a strastech těchto osob. Celoživotní schopností účinného propagování svých humanitárních aktivit a úspěšného pronikání do médií se později stala pověstnou a kritici s uznáním konstatovali, že právě tato cesta jí umožňovala úspěšnou realizaci celé řady sociálních a charitativních projektů.

Největší rozmach na daném poli ovšem přineslo pro Lottu Hitschmanovou teprve období poválečné. Novopečená Kanada česko-židovského původu, která se od válečné doby naučila chodit výlučně v uniformě zdravotnice kanadských pozemních sil a jež se odmítla natrvalo vrátit do Čech, kde nacisté vyvraždili většinu jejich příbuzných, v červenci 1945 založila „Pomocnou unitářskou službu“ v Kanadě. V jejím čele setrvala po dlouhých 36 let. Lottina organizace, podporovaná unitářskou i neunitářskou veřejností, zahájila hned v poválečném období rozsáhlou pomoc tisícovkám hladovějících a zmrzačených dětí v Evropě, Asii či na Středním Východě. Suterény kanadských unitářských kostelů se na dlouhou dobu změnily ve skladiště obnošeného šatstva, obuvi a nejrůznějšího materiálu.

Lottina úsilí, podporované sériemi veřejných přednášek, propagačních vystoupení a schůzek

s prominentními světovými státníky, nicméně neskončilo s odstraněním nejkřiklavějších důsledků druhé světové války. Celý zbytek svého života zasvětila energická Čechokanadanka humanitárnímu snažení v řadě dalších oblastí světa, přičemž se snažila pomáhat především tam, kde aktuálně zuřil hlad, sucho anebo podvýživa. Dle oficiálních údajů stála tato žena u 150 různých sociálních programů ve 20 státech, do jejichž výčtu náležely mj. některé arabské země, Jižní Korea, Indie či Bangladéš.

Dr. Hitschmanová nezapomněla samozřejmě ani na rodné Československo, kde se nedlouho po válce osobně podílela na distribuci kanadské sociální pomoci za asistence představitelů české Unitarie (nejm. dr. Karla Hašplá). Ačkoliv za toto úsilí nebyla nikdy v Československu oceněna, za své úctyhodné zásluhy získala během svého života celou řadu prestižních státních cen alespoň v Kanadě či jinde v cizině, ať již v Řecku, Francii, Indii, Lesothu či Korejské republice. Roku 1983 si vysloužila rovněž renomované ocenění řádu rotariánů („Rotary Award of World Understanding“), které je udělováno jednou v roce toliko jediné světově známé osobnosti!!! Mezi jeho čestnými nositeli nacházíme např. Jana Pavla II., Jimmyho Cartera, Javieru Péreze de Cuellar či českého exprezidenta Václava Havla.

Lotta Hitschmanová zemřela 1. srpna 1990 v Ottawě. V době své smrti patřila do kategorie nejznámějších humanitárních pracovníků světa. Kdy si na tuto zajímavou a pozoruhodnou ženu vzpomene též její stará vlast ve středu Evropy, zůstává bohužel velkou neznámou...

PhDr. Radovan Lovčič

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

MLADÍ ROMOVÉ SE UČÍ ZACHRAŇOVAT V PARDUBICÍCH

Jednou z náplní práce Červeného kříže by měla být i činnost v oblasti sociálních služeb a práce s dětmi a mládeží. Naši členové se tyto dva úseky rozhodli spojit v jeden celek a navázali jsme proto spojení s občanským sdružením DARJAV, které pracuje s romskou menšinou v lokalitě Pardubicko.

Prostřednictvím kroužků „Mladý policista“ toto sdružení realizuje volnočasové aktivity pro romské děti a mládež a v rámci tohoto kroužku naši zdravotníci proškolují zdarma a ve svém volném čase frekventanty v poskytování první pomoci. Na místním sportovním hřišti ve spolupráci s městskou policií se tak podílíme na prevenci kriminality a pokoušíme se podílet na socializaci hůře adaptovatelných jedinců.

Našeho lektora v osobě ředitele Úřadu OS ČČK Pardubice přivítal pan Jan Muller, předseda sdružení slovy: „To je ten záchranář, který umí zachránit každého, a když budete chtít, tak vás to naučí...“. Zaujmut skupinku mladých ukázkami první pomoci je často nelehký úkol, ale zaujmout skupinku mladých Romáků, jak jim říkáme, bylo o to těžší. Přesto se nám to podle rozesmátých tváří a výkřiků typu: „Taky budu doktor!“ snad podařilo. A o dospívající Romky, které příliš nezaujaly ukázky první pomoci, se zvlášť postarala naše devítiměsíční Barborka, která si je získala svým výskotem. Nechala se povozit a pochovat, a tak jsme se vlastně neplánovaně podíleli i na jejich předrodčovské výchově. Akci hodnotíme jako úspěšnou a budeme se sdružením spolupracovat i nadále. Nechcete to zkusit také u Vás?

Vladimíra Hanáková, předsedkyně OVR ČČK Pardubice

POJMY Z HISTORIE ČČK

ZDRAVOTNICKÉ VÝSTAVY ČSČK

Zdravotnické výstavy byly v období první republiky běžnou součástí tzv. lidovýchovy ČSČK (v dnešní terminologii zdravotní osvěty, výchovy). Jen v letech 1921 - 1927 se zúčastnil ČSČK více než 400 výstav, z nichž většina byla místního významu.

Pro potřeby spolků měly jednotlivé divize ČSČK **putovní výstavy**, vytvořené z plakátů našeho i cizích ČČK a z jiného obrazového materiálu, poučujícího o zdravotní výchově. Způsob byl takový, že např. po dobu 10 týdnů putovala taková výstava po 10 moravských městech. Vždy v sobotu odpoledne byla nainstalována ve školních místnostech, v neděli a v pondělí přístupna veřejnosti z města i okolí a v úterý již opět odesílána na další pouť. V těchto 10 menších městech ji shlédlo přes 15.000 lidí.

Kromě toho se ČSČK svými expozicemi zúčastňoval i velkých výstavních akcí a pořádal sám nebo s jinými organizacemi řadu významných výstav (např. se Živenou v Turčianském Svätém Martině). Na některé veletrhy a hospodářské výstavy dodal ČSČK obsáhlé expozice týkající se správné výživy.

Skleróza je skvělá nemoc - nic vás nebolí a každý den spousta novinek.

NÁRODNÍ SPOLEČNOSTI MEZINÁRODNÍHO HNUTÍ ČK A ČP

Národní společnosti jsou vitální silou Mezinárodního hnutí ČK a ČP působící na národní úrovni. Začaly být ustavovány - tehdy pod názvy národní výbory - po Mezinárodní konferenci konané v roce 1863, na které se Hnutí zrodilo. Jen pro zajímavost uvedme, že Český červený kříž, za jehož předchůdce uznává Mezinárodní výbor ČK Vlastenecký pomocný spolek pro Království české (1868), lze díky tomu v časové posloupnosti vzniku národních společností řadit na pěkné 13. místo. V rakouské monarchii urychlila vznik společnosti Červeného kříže prusko-rakouská válka (1866). Teprve ona přiměla rakouskou vládu k přijetí 1. Ženevské úmluvy. Rakousko se totiž do té doby (na rozdíl např. od Pruska či Francie) stavělo k myšlence ochrany obětí válek velmi rezervovaně.

Stanovy Hnutí definují národní společnosti jako základní jednotky Hnutí působící na **národní úrovni, kde rozvíjejí humanitární aktivity ČK a ČP a jsou pomocnými organizacemi veřejné správy (vlád) při plnění jejich humanitárních úkolů.** Řídí se Stanovami a Základními principy Hnutí, mezinárodním právem, svými Stanovami a právním řádem dané země, uchovávají si však v rozhodování **nezávislost** na veřejné moci.

Dle Stanov Hnutí se **snáží národní společnosti předcházet všem formám lidského utrpení nebo je alespoň zmírňovat, uskutečňují zdravotně-sociální aktivity včetně výuky a prevence.** Minimálně však musí být každá národní společnost schopna na **celém území státu** poskytovat humanitární služby v době války či přírodní katastrofy, šířit základní principy Hnutí a **mezinárodní humanitární právo a provozovat pátrací službu** (v praxi je činnost národních společností samozřejmě daleko širší, prapůvodně mělo být jejich zaměření velmi úzké - připravovat zdravotnické služby především raněným - již roku 1869 na Mezinárodní konferenci ČK v Berlíně se však spektrum činností rozšířilo, **aby potenciál personálu národních společností byl využit i v době míru.**)

Každá národní společnost je na svém území **autonomní** - jiná národní společnost může na tomto území působit jen s výslovným souhlasem dané národní společnosti. Mezinárodní pomocné aktivity na cizím území jsou koordinovány Mezinárodním výborem ČK (jde-li o území **zasážené válkou či jinými nepokoji**) nebo **Mezinárodní federací ČK a ČP.** K tomu,

aby jistá organizace obdržela uznání od MV ČK - a tím de iure jako národní společnost vznikla - musí působit na území státu - signatáře Ženevských úmluv, krom záruky plnění Základních principů Hnutí, výše zmíněných minimálních úkolů a předložení svých Stanov také doložit, že bude **vládou uznána jako národní společnost ve smyslu mezinárodního práva.** Toto „vládní uznání“ odlišuje národní společnosti od typických nevládních organizací a je zárukou, že vláda bude respektovat mezinárodněprávní status této národní společnosti (a podpoří z něj vyplývající činnosti národní společnosti). Ono uznání může mít různou podobu - zpravidla jde o zákon (v případě ČČK jde o **zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu ČK a o ČSČK**). Pokud jde o vnitrostátní právní status národních společností - národních společností jsou vždy sduženými občanů, otevřenými bez rozdílu všem, kteří se rozhodli pomáhat potřebným (konkrétní název právní formy vyplývá z příslušného národního zákonodárství).

V úvodním díle zmíněný počet národních společností již neplatí - Mezinárodní konference ČK a ČP v Ženevě 2006 v Ženevě umožnila, aby Mezinárodní výbor ČK uznal další dvě organizace žádající o vstup do Hnutí - a sice Palestinský ČP a izraelskou společnost Davidovy hvězdy (MDA). Celkový počet národních společností tak stoupl na **185**, což demonstruje praktické naplnění principu světovosti. Objevuje se také první národní společnost **neužívající znak/název ČK ani ČP - znakem izraelské MDA je červená Davidova hvězda** vložená do červeného krystalu (doplňujícího Ženevskými úmluvami uznané znaky červeného kříže, půlměsíce a lva a slunce). Krom toho tedy nyní 152 společností užívá znak a název červený kříž a 32 červený půlměsíc. Název celého hnutí se přijetím MDA nemění.

RNDr. Marek Jukl, Ph. D., prezident ČČK

FALEŠNÉ MÝTY V PRVNÍ POMOCI

DÍV. MÝTUS O RESUS CITACI S POMŮCKAMI

Pryč je doba Hofmanských kapek a do laických rukou se čím dál častěji dostávají pomůcky, jejichž použití bylo donedávna vyhrazeno pouze profesionálům. Není tak již výjimkou, že zdravotníci ČČK vyražejí do služby vyzbrojeni ambuvakem, kardiopumpou i dalším. Za लेकरou takto vybavenou „zdravotnickou brašnu“ by se nemusel stydět ani profesionál. Je to však za všech okolností dobře?

Dnešní mýtus praví, že resuscitace s pomůckami je lepší než „obyčejné ožívání“ holýma rukama. Může tomu tak být pouze za předpokladu, že takové vybavení umíme skutečně bezpečně a správně použít. To si žádá předchozí odborné proškolení a zejména kvalitně vedený nácvik pod dozorem. Ani tím však není vyhráno, získané dovednosti je třeba pravidelně obnovovat a upevňovat. Dle platných doporučení Evropské resuscitační rady by se na takovou přípravu laických zachránců měly vztahovat stejné přísné nároky jako na profesionály.

Pakliže toto opomineme, snadno se stane, že poskytovaná KPR s pomůckami bude sice naveinek efektní, ale nikoliv již účinná. Bylo opakova-

ně prokázáno, že přežití náhlé zástavy oběhu velmi úzce závisí na kvalitě ožívání a ta zase závisí na zvládnutí příslušných postupů ze strany zachránce.

Méně někdy znamená více. Podstata naší pomoci by vždy měla být v původním heslu zakladatele moderní KPR Petera Safara, „**Vše, co je potřeba, jsou dvě ruce**“. Jakákoliv nadstavba je možná, ale pouze za předpokladu dokonalého zvládnutí neodkladné resuscitace. Dvojnásob se to pak vztahuje na výuku v našich kurzech. Učme jen to, co sami bezpečně umíme.

Josef Škola

RADA PRO VÁS ...

DRUHY PÁNVÍ V KUCHYNI

Typ pánve	Speciální vlastnosti	Zvláště se hodí na
Litínová	dlouho uchovává teplo, trvá déle, než se rozpálí	smažení
Nerezová	stejně rozloží teplo, má dlouhou výhřevnost	prudké opékání a smažení, pečení dozlatova
Smaltovaná	dobře vede teplo, nepřipěká se	prudké opékání a smažení, pečení dozlatova
Měděná	dobře vede teplo, rychle se rozehřeje, náročná údržba	rychlé pečení, např. steaků
Teflonová	nepřipěká se, snadná údržba, dá se péct bez tuku	omelety, obalovaná jídla, dietní jídla, ryby

VÍTE, ŽE ...

MÍZA

- **Míza** neboli **lymfa** je tekutina, která zprostředkovává transport látek mezi krví a buňkami, protože cévní vlasečnice nesaahají přímo na povrch buněk.
- Míza je z krve pod tlakem krevních vlasečnic vytlačována a shromažďována v mezibuněčném prostoru.
- Po splnění své úlohy se kapilárami vlastního **mízního systému** a poté hlavními **mízními kmeny** opět vrací do krevního oběhu
- Míza se shromažďuje v mízních cévách a cestou k žilnímu oběhu protéká mízními uzlinami. V uzlinách jsou mízní uzlíčky, kde se v lymfocytech tvoří protilátky k ochraně proti původcům nemoci
- Chloupě a nálevkovité ventily v mízních cévách zajišťují jednosměrný proud mízy.
- Dojde-li k chorobnému nahromadění mízy v tkáních, vzniká otok (edém).
- Mízní buňky se kromě mízních uzlin tvoří také ve slezině, v brzlíku, mandlích a v červovitém přívesku slepého střeva.

(Využity informace z publikace „Člověk“, Scientia, 1996)

Lékař důstojným hlasem oznamuje manželce pacienta: „Madam, váš muž je na prahu smrti“. Žena se zamyslí a pak se zeptá: „A můžete ho dostat přes?“

SPOLUPRÁCE V RÁMCI IZS

Velmi dobrou práci předvedli zdravotníci OS ČČK Hradec Králové při součinnosti cvičení Integrovaného záchranného systému (IZS) v Hradci Králové v úterý 30. května 2006. Úkolem cvičení, které bylo na Hradecku svého druhu novinkou, bylo především prověřit schopnost vzájemné spolupráce jednotlivých složek IZS, tedy profesionálních, drážních a dobrovolných hasičů, záchranné služby, státní a městské policie a ČČK.

Úkol pro naše zdravotníky nebyl lehký. Při výbuchu na staveništi totiž současně na přilehlé komunikaci v centru města havarovala cisterna s toxickými látkami. Na místě se nacházelo přes 30 zraněných, celý prostor byl silně kontaminován. Základní složky IZS měly plně ruce práce s těžkými případy, proto povolaly zálohy z ČČK, které se věnovaly lehčím stavům a zajišťovaly jim následnou péči před odvozem na další etapu ošetření.

Zdravotníci ČČK se v situaci velmi dobře zorientovali a svůj úkol splnili na jedničku, a to jak po stránce odborné, tak i po stránce organizační, což vyzdvihli i nezávislí pozorovatelé z Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany. Podle jejich slov ČČK prokázal, že při podobných událostech má svou těžko zastupitelnou úlohu.

Cvičení bylo celkově hodnoceno jako velmi složité, za náročných podmínek. Odhalilo mimo jiné rezervy v komunikaci a organizaci záchranných prací jako celku. Celkové vyhodnocení zabere delší čas. Už nyní je ale jasné, že bylo prospěšné a umožnilo se v budoucnosti více zaměřit na konkrétní okruhy přípravy. Všichni představitelé zúčastněných složek se shodli na nutnosti dalších podobných akcí.

*Lukáš Pochylý,
předseda OS ČČK Hradec Králové*

SVĚTOVÝ DEN DÁRCŮ KRVE V PÍSKU

Již potřetí se Úřad OS ČČK Písek připojil k oslavě Světového dne dárců krve a to hned několika akcemi.

První z nich byly články ředitelky Úřadu OS ČČK z historie dárcovství krve až po současný stav, které vyšly ve všech regionálních novinách. Další pak slavnostní oceňování BDK s občerstvením a tradičně s kulturním programem, hudbou a tancem. Mimo ocenění zlaté a stříbrné dárců a udělení Zlaté kříže 3. třídy jsme opětovně pozvali i dárců bronzové, jejichž účast i dárky jsme financovali z vlastních prostředků. Akce se zúčastnili zástupci všech regionálních novin, místostarostka Písku a ředitel zdejší pobočky VZP.

Velmi vydařenou akcí byl mimořádný odběr krve na Transfúzní stanici v Písku, kterého se zúčastnili výhradně členové ČČK z řad Mládeže ČČK a zaměstnanců Úřadu OS ČČK Písek, Agentury domácí péče a zaměstnankyně Pečovatelství ČČK. Z celkově odebraných bylo 5 osob u odběru poprvé. Celá akce byla v tisku velmi dobře medializována a doufám, že jsme svým příkladem podnítili k zamýšlení o svém dárcovství i další nové dárcy.

*Hana Komínková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Písek*

JAK JSME ZASAKHOVALI U VYBUCHLÉHO VLAKU

Psal se 22. června 2006. Tehdy teroristická skupina Káfir nastražila explosivní zařízení včetně jedovaté látky Sarin do vlakové soupravy poblíž Chabařovického nádraží. V 11,30 se ozvala strašná rána a najednou křik, který se zarával až do morku kostí... Vlak měl čtyři vagony. Tomu poslednímu uprostřed vévodila díra velká jako vrata a minimálně dvě kupé byla sešrotována namaděru. Okolo se válela spousta zesnulých a jejich částí. Horší to bylo ale uvnitř. Spousta nářku, smutku, utrpení. Kolem chodila smrt... Nebyli to ale postižení, ale naši figuranti - jednalo se totiž o cvičení Integrovaného záchranného systému (IZS) Ústeckého kraje „Ochrana 2006“.

K celému cvičení jsme byli přizváni i my, abychom pomáhali Zdravotnické záchranné službě (ZZS) s ošetřováním postižených. Zdravotnické družstvo Humanitární jednotky (HJ) ČČK s „nasazením vlastního života“ pomáhalo u shromažďování raněných přebírat od hasičů vyproštěné oběti útoku a ošetřovalo... Asi si dovedete představit, jak dlouho nám předtím trvalo (s pomocí SZŠ a VZŠ Ústí n. L.) maskování. Bylo nás na to sice dost, ale poraněných taky. Velitelství jsme si udělali v Humanitární základně 154. praporu, kde nám vojáci vymezili prostory ošetřovny a společně s jejich zdravotníky členové psycho-sociálního družstva prováděli příjem lidí do základny.

Mnoho z nás chvílemi zapomínalo na to, že se jedná o cvičení. Nemí divu, realističtější to snad ani nemohlo být. Kolem běhalo spousta těžkooděnců a vůbec mnoho různých, pro mne těžko identifikovatelných skupin policistů. Pyrotechniky jsem poznal, ti tam byli jako první (po hasičích) a lustrovali vše, co vypadalo, že má v sobě alespoň kousek drátů nebo vypadalo podezřele. Všude houkaly sirény, blikala modrá světla... Krev tekla proudy. Když pyrotechnici a hasiči zajistili místo od výbušnin a jedovatých látek, začalo se s vyprošťováním. Postižených bylo víc a víc... jak na běžícím páse... Ke shromažďování raněných začaly přijíždět sanitky z celého kraje a rozvážet pacienty do nemocnic. Objevil se i virtuální ZZS Ústí n. L. Ti, kteří vyvázli z vlaku bez újm na zdraví, nevyvázli bez policejního výsledku. Všichni lehce zranění a nezranění byli poté transportováni do humanitární základny, kde jim byla poskytnuta sekundární pomoc. Policejní psychologové si hravě poradili nejen s hysterickými oběťmi.

Byla to nezapomenutelná zkušenost, která se samozřejmě neobešla bez nějakých chyb. Ukázalo nám to ale, že připravenost IZS na podobné situace je výborná a že HJ ČČK má jistě v záchranně osob své místo. Z chyb jsme se sice poučili, ale přesto doufáme, že nás tato akce nebude čekat naostro. Snad terorismus u nás nemá své hnízdo a nic jako „Káfir“ opravdu neexistuje.

*Štěpán Kratochvíl,
velitel HJ OS ČČK Litoměřice*

VYDAŘENÁ SOUTĚŽ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Za krásného počasí a bez problémů proběhlo v areálu českobudějovického Výstaviště a. s. v sobotu 24. června 2006 **Regionální kolo soutěže zdravotnických družstev Humanitárních jednotek ČČK** pro Jihočeský kraj a Vysočinu. Účastnilo se 8 ZD HJ ČČK a 2 Družstva zdravotníků-juniorů ČČK. Vítězství si odneslo **Družstvo zdravotníků-juniorů z OS ČČK Pelhřimov**.

Prověřeny byly schopnosti a připravenost družstev řešit různé krizové situace na regionální úrovni. Na některých stanovištích s námi úspěšně spolupracovali příslušníci pravosledových jednotek Integrovaného záchranného systému, konkrétně Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje a pyrotechnici Policie ČR.

*Hana Vacovská,
ředitelka Úřadu OS ČČK České Budějovice*

40 LET V DRESU ČERVENÉHO KŘÍŽE

Jak ten čas letí... V letošním roce uplynulo již 40 let, od chvíle, kdy dnešní ředitelka Úřadu OS ČČK Karlovy Vary **Hermína Kaňková** nastoupila jako profesionální pracovník do služeb Červeného kříže. Regionální noviny Karlovarsko s ní při této příležitosti přinesly rozhovor v rubrice „Osobnost regionu“, z něhož vybíráme:

„... Pro Červený kříž pracuji od roku 1966. Na to období vzpomínám velice ráda, protože jsme pořádali různé doprovodné akce, pracovali jsme také s mladými maminkami a dělali spoustu dalších aktivit, například pro seniory... Dříve měli členové Červeného kříže více času pro práci pro druhé a zdarma. Dnes se trvale potýkáme s nedostatkem peněz a prostor pro naši činnost... Člověk pracující pro Červený kříž by měl mít silné sociální citění. Velkou rolí u něj hraje také obětavost, proctivost a ochoť obětovat hodně času pro druhé... Práce v Červeném kříži a především pro lidi je mým velkým koníčkem. S přibývajícím věkem však pociťuji únavu... Důležité je, aby si lidé uvědomili, že do svízelné situace se může dostat každý z nás. Člověk by měl mít rád lidi a uvědomit si, že i kdyby práce pro sto lidí pomohla třeba jen dvěma, pořád stojí za to...“

Slova, která by se mohla vytesat do kamene. Hermíno, děkujeme za vše a přejeme Ti hodně zdraví a síly a elánu do další práce pro Červený kříž. *Redakce Novin Červeného kříže*

Chlapec chce dostat AIDS. Lékař se ptá: „Proč?“ „Protože ode mě ho dostane sestra, od sestry táta, od táty máma a od mámy školník a tomu to přejou, protože mi loni rozštípal sánky.“

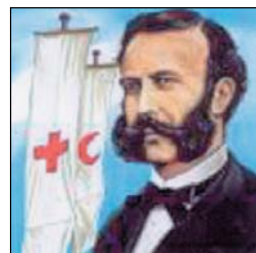
PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

105. VÝROČÍ UDĚLENÍ PRVNÍ NOBELOVY CENY ZA MÍR

Nobelova cena za mír byla v roce 1901 stejně jako ceny ve čtyřech ostatních oborech udělována poprvé. Bylo pro zakladatele mezinárodního hnutí Červeného kříže **Henri Dunanta** (1828 - 1910) velkým zadostiučiněním po dlouhých letech samoty a opuštěnosti, že ji dostal právě on - spolu s francouzským politikem, ekonomem a pacifistou **Fredéricem Passym** (1822 - 1912), zakladatelem Mezinárodní ligy míru.

Nebyl by to ani Henri Dunant, aby se prosazení návrhu na toto jeho ocenění obešlo bez problémů a potíží. Při rozhodování o udělení této ceny v norském parlamentu vznesl protest norský spisovatel Björnsterne Björnson (1832 - 1910), který sám obdržel v roce 1903 Nobelovu cenu za literaturu. Ten se opřel plnou vahou své osobnosti proti rozhodnutí, jež dávalo Dunantovi celou Nobelovu cenu za mír, neboť prý Dunant nic ve prospěch míru neudělal. Ale našťástí přátelé Dunanta, jako např. Hans Daae z ministerstva války v Christianii (dnešní Oslo) a další jeho obdivovatelé, prosadili, aby dostal alespoň polovinu Nobelovy ceny za mír.

Finanční částka spojená s Nobelovou cenou představovala tehdy 180.000 švýcarských franků. Pro Henri Dunanta je typické, že si nechtěl nechat pro sebe sám ani haléř a celá tato finanční částka tak byla na jeho přání rozdělena švýcarským a norským dobročinným institucím.

JAK SE DŘÍVE LÉČILO

KLYSTÝR

Klystýr neboli klysmo (z řeckého klyzein = vypláchnout) byl léčebný prostředek, jímž se vyprazdňovala střeva (tzv. čistící klysmo), dále léčivý přípravek zaváděný do střev (tzv. medikamentální klysmo) nebo měl přivádět živiny (tzv. výživné klysmo). Klystýr byl znám už ve starověku, i když naše generace si jej pamatují především asi z Haškova Dobrého vojáka Švejka.

Klystýru se v užším slova smyslu užívalo tak, že tekutina byla stříkačkou, případně měchýřem s nástavcem, vtačována fitním otvorem do střeva. Tekutina pro klystýry se skládala obvykle z odvaru ibiškového kořene, lístků divizny a lněného semene. Do toho se přidávaly 4 unce růžové vody a 3 unce mandlového oleje. Základem lehčích klystýrů byl odvar z mouky. V 17. st. se stříkačky zdokonalily - vyráběly se z mědi nebo ze stříbra a měly dlouhou kanylu ze železa, dřeva nebo cínu, kterou si prý pacient mohl sám zavést bez nebezpečí do konečníku. V praxi však často docházelo ke zraněním, protože nebylo možné současně držet stříkačku v pevné poloze a přitom stlačovat píst.

Klystýry byly až do 19. st. často užívány a měly různé formy a složení. Aplikovali je lékaři a lékárníci. Uvádí se, že např. francouzskému králi Ludvíku XIII. naordinoval jeho osobní lékař Charles Bouvart v jediném roce klystýr 212x (kromě 215 podání projímadel a 47 pouštění žilou).

POŠTOVNÍ ZNÁMKY PODLE ABECEDY

Na naší pouti abecedou jsme se dostali již k písmenu **E** - vybrali jsme tentokrát poštovní známky ze dvou zemí - Etiopie a Ecuadoru. Znáмка vydaná **Etiopským ČK** je v hodnotě 80 c a představuje lékařku (sestru) Červeného kříže u lůžka ošetřované pacientky, přičemž nad lůžkem visí plakát s mapou Etiopie a symbol srpu a kladiva připomíná tehdejší socialistickou skutečnost země. Znáмка vydaná **Ecuadorským ČK** byla jubilejní - ke 125.

výročí založení této národní společnosti ČK. Dva záchranáři Červeného kříže s rouškami přes obličej vyrazí se na pomoc obětem pravděpodobně přírodní katastrofy.

MEZINÁRODNÍ LETNÍ SOUTĚŽ HORSKÝCH SLUŽEB - JIZERSKÉ HORY 2006

Ve dnech 1. - 3. září 2006 se konal již 28. ročník Mezinárodní soutěže Horských služeb v jednom z nejkrásnějších zákoutí Jizerských hor - na Jizerce. Soutěže se zúčastnilo 22 dvoučlenných hlídek z Polska, Slovenska, Německa a ze všech 7 oblastí HS ČR, které soutěžily ve 2 kategoriích - mladší do 40 let věku a starší nad 41 let.

Soutěž byla zahájena před horskou cha-

tu Smědava, odkud hlídky vybíhaly v krátkých časových intervalech. Terénní etapa vedla hřebenovými partiemi Jizerských hor v přibližné délce 20 km. Součástí terénní etapy byla záchrana horolezce a časovka v délce 5 km pro výstup skalní stěnou. Soutěžníci měli s sebou jako při každém běžném zásahu HS plně vybavení, vázící okolo 15 kg. Již téměř před cílem musela každá dvojice zvládnout ještě zdravotní část soutěže - ošetření těžce poraněného cyklisty a alergický šok s bezvědomím po bodnutí hmyzem.

Výsledky vyhlásil ředitel soutěže **René Mašín**, náčelník Horské služby Jizerské hory: z mladších závodníků získala prvenství hlídka č. 15 - **Maciej Moskwa** a **Marcin Trybala** z Polska, druhá v pořadí se umístila dvojice z oblasti Jizerských hor - **Jan Jiráček**, **Pavel Horký**. V kategorii starších zvítězila hlídka č. 12 - **Petr Likavec**, **Josef Hepnar** z Orlických hor. Pohár „za nejlepší ošetření“ získala hlídka č. 7 - **Václav Cypro**, **Petr Řehoušek** z oblasti Šumava.

Zdena Kmoníčková,
úsek vnitřních vztahů Úřadu ČČK

METELÁČEK ZPÍVAL V REGENSBURGU

V rámci dlouhodobé přátelské spolupráce mezi **OS ČČK Plzeň-město** a Bavorským ČK Regensburg byl opět uspořádán humanitární koncert v Rezně. Meteláček - pěvecký folklórní dětský soubor Hudební školy ve Chválenické ulici v Plzni - pod vedením paní **Koukolíkové** zpíval v krásném prostředí vnitřní zahrady nového moderního zařízení pro starší zdravotně postižené spoluobčany.

Zpívalo se v neděli 11. června 2006 v nádherné atmosféře a děti byly odměňovány nejen potleskem - jedna stařenka na vozíku přivezla pro všechny děti velký sáček s cukrovím. Koncertu byla přítomna i místopředsdkyně OS ČČK Plzeň-město **Věra Valentová**, spolukomentátorem byl mladý sympatický ředitel ústavu **Herbert Riepl** s hlavním organizátorem akce **Josefem Horákem**. Dalším důležitým pomocníkem pro uskutečnění této nádherné humanitární aktivity byl i Magistrát města Plzně a mnoho dalších sponzorů.

Josef Horák,
OS ČČK Plzeň-město

TÁBOROVÉ LÉTO JE ZA NÁMI

Všechny tři letní tábory pořádané **OS ČČK Hradec Králové** skončily. Letní dětský tábor i dva Letní rekondiční tábory pro zdravotně oslabené děti a děti z dětských domovů se uskutečnily bez potíží. Ani nepříznivé počasí dětem nezkažilo dobrou náladu a vedoucí pro ně zajišťovali program s ohledem na počasí. Zdravotníci ve spolupráci s oddílovými vedoucími průběžně kontrolovali děti, aby nenosily mokré oblečení a věci si podle potřeby usušily. Pozornost byla samozřejmě věnována zdravotnímu stavu dětí i prevenci nachlazení. Žádné závažné problémy jsme nezaznamenali. Úřad OS ČČK Hradec Králové byl v pravidelném kontaktu s hlavními vedoucími i s táborovými zdravotníky. O aktuálním stavu táborů jsme se i několikrát osobně přesvědčili na neohlášených kontrolách.

Už nyní začínáme pracovat na další sezóně. I v příštím létě se budeme snažit nabídnout tábory, na kterých se děti nejen něco nového naučí, ale také si užijí spoustu legrace a táborových aktivit. Pro zdravotně oslabené děti budeme i v roce 2007 připravovat rekondiční tábory ve vybraných vhodných lokalitách. Doufejme jen, že státní dotace na tyto tábory určené, nedozrají v příštím roce opět dramatických změn.

Lukáš Pochylý, předseda OVR ČČK Hradec Králové

Neurotici si staví vzdušné zámky, psychopati v nich žijí a psychiatři vybírají nájemné.

BRITSKÁ PRINCEZNA DIANA (1. 7. 1961 - 31. 8. 1997)

Narodila se jako třetí dcera hraběte Spencera. V 15 letech získala šlechtický titul Lady, vzdělání získala na internátní škole v Kentu a dívčí škole ve švýcarském Rougemontu. Po jeho dokončení pracovala jako učitelka ve škole v Londýně.

V roce 1981 se provdala za následníka britského trůnu prince Charlese a stala se tak princeznou z Walesu. V manželství se narodili dva synové - William a Harry - ale manželství nebylo šťastné a skončilo v roce 1996 rozvodem. Vzpírala se tuhé dvorské etiketě. Princezna Diana se stala velmi populární osobností, byla vzorem v módě, což způsobovalo její neustálé pronásledování novináři a fotografy.

Věnovala se nejen z povinnosti rozsáhlým aktivitám v humanitární, charitativní a sociální oblasti. Pomáhala nemocným AIDS, ale také se zúčastňovala akcí na pomoc nezaměstnaným, bezdomovcům, protidrogových aktivit, byla patronkou fondu zabývajícího se problémy nenarozeného dítěte a nadace bojující proti leprě, starala se o duševně nemocné, o osiřelé děti, převzala záštitu nad Britskou organizací neslyšících a také byla po několik let velmi populární **vyslankyní Červeného kříže**. Zahynula tragicky při autonehodě v tunelu v Paříži spolu se svým přítelem Dodim Al Fayedem. Jeho pohřbu v Londýně se zúčastnily na 3 miliony truchlících lidí a byl vysílán televizními stanicemi do celého světa. Pohřbena je na ostrově uprostřed jezera v Althorpu na pozemku svého bratra hraběte Charlese Spencera.

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Pro inspiraci jsme tentokrát opět sáhli do zahraničí - do Maďarska - a opět po nálepkách na krabičkách zápalek. Maďarský červený kříž ve městě Zalaegerszeg před téměř 20 lety (v roce 1988) si nechal vyrobit jako propagační a dárkový předmět zápalky s motivy bezpříspěvkového dárcovství krve. Logo Maďarského červeného kříže doprovázel text: „První celostátní den dárců krve, Maďarský červený kříž, 1988, Zalaegerszeg“. Nebylo by špatné to zkusit také u nás, co říkáte?

VYZNAMENÁNÍ ČERVENÉHO KŘÍŽE

SLOVENSKÁ VYZNAMENÁNÍ - 2. část

Vyznamenání Slovenského ČK „Za zásluhy“ se udělovalo za vynikající zásluhy o rozvoj Slovenského červeného kříže. Udělovalo se vojákům a cizím státním příslušníkům. Jeho stanovy byly vydané 20. 1. 1945. Vyznamenání mělo tři stupně (I., II. a III. stupeň), přičemž nejvyšší je první stupeň a ostatní jsou postupně nižší.

Kříž je rovnoramenný, z bronzu, pro I. stupeň je pozlacený a má průměr 45 mm, pro II. stupeň je postříbřený s průměrem 40 mm, pro III. stupeň má rovněž průměr 40 mm. Kříž Za zásluhy má modrý průsvitný smalt, pod kterým je kresba lipových lístků. Ve středu kříže je mezikruží, v němž je na bílém podkladu rovnoramenný červený kříž. Na horním rameni je kolmé očko. Pomocí dvou hranatých podlouhlých oček se připevňuje přímo na stuhu. Na zadní straně kříže je nápis: „Slovenský červený kříž Za zásluhy“ a stupeň. Kříže jsou číslovány.

Stuha je z moiré hedvábí, 47 mm široká a 50 mm dlouhá. Je trojúhelníková, modrá, s 12 mm bílými okraji, ve kterých je 2 mm široký červený proužek.

Pomozte nám pomáhat
Fond humanity ČČK
číslo konta
10030-7334011/0100
Komerční banka Praha 1

matické. Cesta do Prahy tehdy představovala půl hodiny jízdy. Dnes je to už téměř hodinu a někdy i víc... V době, kdy jsme dělali Mazaného Filipa, jsem zkoušel i vlak. Bylo to těsně po povodních, a tak možná i z těchto důvodů, se ani na tuto formu přepravy nedalo moc spoléhat. Tiše jsem záviděl babičkám v kupé, které si spokojeně pročítaly svůj časopis Zahrádkář a bylo jim úplně jedno, zda příjdou o hodinu později... Teď kombinuji jízdu autem s metrem, což je i ekologické a lidé to podle průzkumů vítají, ale zase to naráží na nedostatek parkovacích míst...“

Redakce Novin ČK: „Kdybyste dnes stál před podobnou volbou stěhování, jak by dopadla?“

Tomáš Hanák: „Byla by určitě stejná. Vyrostl jsem v jižních Čechách a žil jsem dlouho na vesnici. Umím si představit, co to všechno obnáší. Sekat trávu a natírat okapy... Byt takovým domkářem má jistě své nevýhody... Ale na druhou stranu práce okolo domu je fantastickým vyvážením toho, co dělám jako svou hlavní profesi. Dělat rukama - nejen, že se na to těším, ale hrozně mě to baví.“

Redakce Novin ČK: „Takový domek předpokládá určitou zručnost člověka. Jak jste na tom Vy?“

Tomáš Hanák: „Tak se pojďte podívat. Tyhle dveře měly přijít na oheň. Podařilo se mně je zachránit... Ploty kolem baráku jsou třeba taky moje dílo. I támhlety vrata - sice po nějakém čase zčernaly, ale... (smích). Rukodělnou práci jsem možná zdědil po předcích. Například můj děda i táta byli hrozně šikovný. Moje máma je například podobná nátura jako já. Žije na vesnici, zajímá se o moje amatérské děláni rukama a k šedesátinám si dokonce nadělila cirkulárku. Nevím sice, zda se v mém případě jedná o zručnost, ale o chuť rozhodně ano!“
Text a foto: Otto Lokaj

TOMÁŠ HANÁK A ČERVENÝ KŘÍŽ (dokončení rozhovoru z 1. strany)

Redakce Novin ČK: „S charitou jste ale spojován i Vy. Participujete přece na projektu České televize - Pomozme dětem...“

Tomáš Hanák: „Když za mnou z televize přišli, abych s Marcelou Augustovou tento pořad moderoval, měl jsem velké obavy. Tak monstrózní pořad v přímém přenosu je vždycky tvrdý oříšek a pekelný nápor na nervy. I když jsem se zpočátku cukal, nakonec jsem řekl ano. Teď jsem tomu rád. Navíc připouštím, že mě baví při pořadu z lidí ždímat peníze. Pochopitelně ve vši slušnosti a navíc ve prospěch dětí. Co může být lepší!“

Redakce Novin ČK: „Nedávno jste dokončil nový český film a dalo by se předpokládat, že teď budete konečně odpočívat. Co momentálně děláte?“

Tomáš Hanák: „Po dvou měsících prázdninám začala nová sezóna. I když to u nás v divadle s prací nijak nepřeháníme, za čas nás všechny pohltí ten chronicky známý kolotoč kolem premiéry. V nejbližší době budeme objíždět s filmem republiku a na pódíích kin se předvádět jako medvědi (smích). Zároveň se začne natáčet

pokračování úspěšného televizního seriálu „Dobrá čtvrť“ a nesmím zapomenout ani na vznik už třetí řady „Místa v životě“. A aby byl můj výčet úplný, musím zmínit i natáčecí den v novém filmu Tomáše Vorla „Gympl“. No a koncem roku, tak jako každý, tak jako každý rok, mě ještě čeká u nás v divadle premiéra nové hry. Takže na tento podzim raději nemyslet!“

Redakce Novin ČK: „Žijete mimo Prahu. Bylo pro Vás těžké vystěhovat se mimo hlavní město a nečiní Vám potíže neustále pendlovat za prací?“

Tomáš Hanák: „Před devíti lety, kdy jsem Prahu opouštěl, to pro mne nebylo nijak dra-

ZPRAVODAJ

... z *Mládeže ČČK*

PŘÍLOHA NOVIN ČERVENÉHO KŘÍŽE č. 5/2006

SVATONOX 06

No začalo to úplně nevině, šel jsem za kamarádem a ten nebyl doma. Později jsem se dozvěděl, že jel na nějakou akci s MČČK a že příště můžu jet s ním, pokud budu chtít. A tak jsem využil hned první šanci a rozhodl jsem se zúčastnit akce Svatonox.

Na konci docela nudné cesty jsem viděl jakousi napodobeninu chaty. Nejprve jsem si myslel, že se tam snad jede makat a nebo to zbořit. Leč chata byla velmi příjemná, a když začalo pršet i nepostradatelná. Program začal kupodivu prací, pro dámy se musel udělat záchod. Jelikož rád pracuji s krumpáčem, hrdě jsem ho popadl a začal kopat. Po pár minutách bylo dokonáno, díra asi půl metru byla hotová a už jen zbývalo posadit na ni kadibudku. Zde musím zmínit výborný kousek Radka, který ač nesl kadibudku a byl dole, stačil i telefonovat. Dílo se povedlo, dámy měly o problém méně. Po dokončení všech prací, nutných k chodu akce, přišlo na řadu představování- nejprve oficiální u Kadibudky – a pak to pravé a pořádné u táboráku. Každý vytáhl buřty a začalo se povídat a různých věcech, ale především jíst. Až každý dojedl, tak se nahodilo téma drogy a alkohol. Řeknu vám, že tohle nenávidím. Byl jsem však mile překvapen. Bесеda byla naprosto super, v klidu a nikdo se nestyděl říct svůj názor. Povíдало se jak o tvrdých drogách, tak o měkkých, alkoholu, o narkomanech a s tím věcech spojených. Takto se debatovalo zhruba do 22:00 hodiny. Byl

konec a šlo se spát. Ovšem aktivní Radek běhal se svítilkami tyčkami a házel je každému na stan (asi aby si je označil:-D). Občas se ozval utrápený výkřik dívky, která měla tu smůlu, že někde ve tmě narazila na Radka. V sobotu bylo nahozeno téma týkající se celosvětově velkého problému a to HIV/AIDS. Tohoto úkolu se zmocnila druhá Káťa. Povíдали jsme jak vzniká, příznaky, prevence, důsledky a prostě vše kolem HIV/AIDS. Pak byla cesta na věznici, hra v lese a zpět. Následoval oběd a polední klid. Poté se pokračovalo v přednáškách, ale spíše herně. Naučili jsme se jak předpisově nasadit kondom: a byla to fakt sranda: No a pak?? Pak byl hokej a koukalo se na hokej... No a po hokeji další hry, a hlavně večere. Zkazilo se však počasí a to nás zahnalо do chaty. Ale i zde se našlo místo pro hry různého typu. Hrálо se asi tak do 22:00. A pak se to rozpustilo. Někteří vyvolení, jako já, Radek, Káťa, Pája a Honza tam seděli ještě o trochu déle a povíдали jsme si. V neděli, jak už to tak bývá, se většinou nic neděje. A tak se uklízelo, balilo a povíдало. Nakonec jsme zhodnotili víkend a zahráli si poslední hru na naplánování další akce. A pak už hurá domů, bohužel!

Názor na konec? Akce byla povedená, plná zábavy a hlavně tam byla sranda a pohoda a plno fajn lidiček. Už se těším na další Adam

VÝLET ÚDOLÍM DOUBRAVY

Tento úžasný nápad na výlet vznikl na květnovém Setkání vedoucích skupin dětí. Byla to společná akce M-ČČK v H. Brodě, J. Hradci, H. Králové. Hlavním organizátorem byl Havlíčkův Brod, bohužel však nikdo nepřijel z H. Králového.

V sobotu 10. 6. 2006 se nás na nádraží v H. Brodě sešlo celkem 16 účastníků. Což je velmi dobrý výsledek. Vše se nám vydařilo. Počasí nám též přálo, takže jsme si to pořádně užili. Celá cesta byla velmi náročná na terén, ale nemělo to chybu. Při jakékoliv příležitosti jsme neodolali a zahráli jsme si pár úžasných her. Mezi sebou se utkalo družstvo Zmijí, Klokanů a Tučňáků. Všechny disciplíny vyhráli neočekávaně Zmijí, kdo by to do nich řekl. Všichni jsme ze sebe vydali co šlo, i když nás někteří mladí účastníci velmi překvapili svou energií k neutahání.

Snad v takovýchto perfektních setkáních budeme pokračovat a bude nás stále více.

Jitka Špuláková, OSM J. Hradec

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINGAMI

Všichni jste brali prázdniny asi jako dobu odpočinku a odreagování od školy. Proto se každoročně v J. Hradci pořádá akce „Město dětem“, která se dá považovat jako rozloučení s dobou prázdnin. Na několika stanovištích u různých organizací si děti mohly zkusit všelijaké hry a dovednosti. Mimo jiné zde bylo i stanoviště OS ČČK v J. Hradci. Starší děti si u nás mohly zdokonalit svojí znalost KPR. Menší děti si zde mohly vyzkoušet lovení rybiček z nafukovacího bazénku a házení obručí na kolík. Žádná naše stanoviště však nebyla tak „oblíbená“ jako místo dvou maskérek. Děti k nim přicházely bez sebemenšího poškrábání a odcházely s namaskovanými odřeninami a řeznými ránami. Musím maskérky pochválit, protože kolikrát se vyděsil i zkušený zdravotník. Ani rodiče nebyli ochuzeni, bylo zde stanoviště s ukázkou AED a také měření krevního tlaku. Byla to velmi povedená akce.

Za OS ČČK J. Hradec
napsala Jitka Špuláková

XXIX. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE

RNDr. Marek JUKL, Ph. D., prezident ČČK

Ve dnech 20. - 22. června 2006 se v Ženevě uskutečnila mimořádná **XXIX. Mezinárodní konference Červeného kříže a Červeného půlměsíce** (MK ČK a ČP) za účasti delegací 178 národních společností ČK a ČP, 148 vlád, Mezinárodního výboru ČK a Mezinárodní federace ČK a ČP. Původně se XXIX. MK ČK a ČP měla konat v roce 2007, tedy obvyklé čtyři roky po poslední konferenci, která proběhla v Ženevě v roce 2003.

Sídlo MV ČK v Ženevě

Co bylo důvodem toho, že se členové nejvyššího orgánu Mezinárodního hnutí ČK a ČP museli sejít dříve? V prosinci loňského roku v Ženevě proběhla Diplomatická konference, která přijala dlouho očekávaný **III. Dodatkový protokol**, který zavedl další rozeznávací znak zdravotnické služby zvaný (tehdy neoficiálně) „červený krystal“, umožnil rovněž jeho užívání uznáním národním společnostem ČK a ČP v identifikační funkci. Tuto skutečnost bylo třeba promítnout do **Stanov Mezinárodního hnutí ČK a ČP**, které dosud umožňovaly národním společnostem užívat pouze buď červený kříž nebo červený půlměsíc. Protože každý návrh změny Stanov musí být rozeslán alespoň půl roku předem, dostáváme tak jako nejbližší možný termín jednání právě letošní červen. Tato změna Stanov umožňuje uznání **Izraelské společnosti Davidovy hvězdy** (MDA), jejíž nechuť k oběma dosavadním symbolům byla hlavní příčinou celé záležitosti „dalšího znaku“. Nelze pominout ani to, že vyřešení tohoto problému by mělo přispět k uklidnění situace na Blízkém Východě, ani to, že právě uznání MDA podporují USA již několik let vskutku originální metodou, totiž odepřením platby, statutárních příspěvků Amerického ČK Mezinárodní federaci ČK a ČP.

Kromě uvedené úpravy Stanov bylo úkolem XXIX. MK ČK a ČP **oficiálně přijmout název „červený krystal“ pro znak zavedený III. Dodatkovým protokolem** k Ženevským úmlouvám a v neposlední řadě umožnit **uznání Palestinské společnosti ČP**. Ta neměla problém s výběrem znaku, ale s jednou z podmínek pro uznání národních společností - totiž, že musí působit na území samostatného státu. Mezinárodní výbor ČK, který je za uznávání národních společností odpovědný, se necítil - v duchu principu neutrality - sám o sobě kompetentní k posouzení mezinárodně politicky významné otázky, zda lze Palestinu za samostatný stát pokládat či ne a požádal proto Mezinárodní konferenci, na níž jsou zúčastněny i delegace vlád zemí světa, o stanovisko v této otázce. Nepochybně z hlediska mezinárodní politiky je úzká souvislost s uznáním národních společností Izraele a Palestiny, a proto byly uvedené záležitosti řešeny na téže MK ČK a ČP.

Jednání konference však nebylo jednoduché. Je známou věcí, že vztahy mezi Izraelem a jeho sousedy (a tím i celým společenstvím arabských zemí) jsou napjaté. Proto se na fóru MK ČK a ČP objevily otázky územní působnosti národních společností ve Východním Jeruzalému, (který je dle mezinárodního práva rozděleným městem, byl de facto do Izraele dosud nepřipustil), na okupovaných palestinských územích a Golanových výšinách (okupované syrské území). Vlády, resp. národní společnosti Palestiny a Sýrie požadují **přístup svého personálu** ke „svým“ občanům, což mimořádně mezinárodní právo (IV. Ženevská úmluva) umožňuje. Z hlediska norem Mezinárodního hnutí ČK a ČP se téhož týká základní zásada vztahů mezi národními společnostmi - totiž, že žádná národní společnost **nemůže působit na území jiného státu** (byť by byly okupovány) **bez souhlasu tamní národní společnosti** (formuluje ji rezoluce Mezinárodní konference ČK a ČP č. XI z roku 1921). Arabské země kritizovaly fakt, že Izrael se k možnosti působení „místně příslušných“ národních společností na jím ovládaném území staví nevstřícně, což dle jejich názoru ohrožuje úroveň zdravotní péče dostupné arabským spoluobčanům.

Tento spor a jeho řešení dostal na konferenci podobu **pozměňovacích návrhů** k předložené rezoluci, která ve znění připraveném MV

ČK, MF ČK a ČP a Stálou komisí ČK a ČP, prováděla úpravu Stanov, zaváděla název „červený krystal“ a žádala MV ČK o uznání Palestinského ČP. Návrh arabských zemí, reprezentovaných zejména Pákistánem a Sýrií, zařazoval do rezoluce pasáž, která znovu potvrzuje územní působnost národních společností, jak ji stanoví rezoluce č. XI/1921, a dále vyjmenovával území, jichž by se měla týkat na Blízkém Východě a zavazuje nově uznávané národní společnosti k respektování této rezoluce. Kolem tohoto pozměňovacího návrhu se strhla procedurální bitva a předseda konference Dr. Hadíd (předseda Stálé komise ČK a ČP) jednání přerušil. Probíhala jednání mezi bloky, kterými na jedné straně bylo uskupení arabských zemí reprezentované již zmíněným Pákistánem (mluvčí Organizace islámské konference) a Sýrií a na straně druhé uskupení vedené USA a Izraelem. Hledání kompromisu se z pověření předsedy Stálé komise ČK a ČP ujal norský velvyslanec a místopředseda konference Strommen. Zpracoval po několika úpravách návrh, který např. dle názoru naší delegace, by mohl uspokojit oba zmíněné bloky (o svůj kompromisní návrh se pokoušela i EU, avšak bezúspěšně) a být objektivně vzato lepší, než původní návrh rezoluce. Nicméně Strommenova iniciativa nebyla nakonec přijatelná ani pro skupinu USA, ani pro arabské země...

Ukázalo se, že snaha vedení konference po dosažení konsenzu nebude úspěšná a nezbylo než přistoupit k hlasování. Ve vypjaté atmosféře byly jmenovitým hlasováním po půlnoci z 21. na 22. června 2006 pozměňovací návrhy arabských zemí odmítnuty (poměrem 191:72, přičemž 44 delegací se zdrželo). Předseda

(zleva: JUDr. Jiří Procházka, Linda Sochorová, RNDr. Marek Jukl, Ph.D.)

Al Hadíd tak dal hlasovat o **původním návrhu rezoluce**, který opět **jmenovitým hlasováním konference přijala poměrem hlasů 237 (včetně ČČK) : 54** (potřebné byly 194 hlasy); 18 delegací se zdrželo - stalo se tak dne 22. 6. 2006 v 01,26 hodin. Je třeba říci, že arabské země nechápaly přijetí rezoluce v žádném případě jako porážku, byť litovaly toho, že neobsahuje jimi navržené úpravy. Velvyslanec Pákistánu v krátkém exposé poděkoval Dr. Al Hadíovi za řízení konference a ocenil jeho snahu po maximální objektivitě.

Tím bylo jednání XXIX. MK ČK a ČP po druhé hodině ranní ukončeno, avšak v jejím závěru vystoupil s **důležitým sdělením prezident MV ČK Dr. Kellenberger**. Oznamoval, že proběhlo zasedání členů MV ČK, které **uznalo Palestinský ČP i Společnost Davidovy hvězdy Izraele za národní společnosti**. Po něm vystoupil prezident MF ČK a ČP Dr. Suarez del Toro a sdělil účastníkům konference, že navrhne Valnému shromáždění MF ČK a ČP **přijetí obou nově uznaných národních společností za členy Federace**. Obě prohlášení byla následována mohutným potleskem, neboť Palestinský ČP čekal na tuto chvíli již od roku 1968, Společnost MDA od roku 1950.

Rodina **národních společností Mezinárodního hnutí ČK a ČP** (jehož název se nijak nemění) se tak **rozrostla na 185 členů**.

Formální závěrem procesu bylo jednání Valného shromáždění Mezinárodní federace ČK a ČP, které 22. 6. 2006 v 03,00 hod. navázalo na skončenou Mezinárodní konferenci a jednomyslně přijalo jak Palestinský ČP, tak Společnost MDA za členy Mezinárodní federace ČK a ČP. Finanční komise MF ČK a ČP poté sdělila, že Americký ČK vyrovnal dlužnou částku a Valné shromáždění jej vyřadilo ze seznamu dlužníků. V závěru jednání obě nově přijaté národní společnosti poděkovaly za pochopení, s nímž byla jejich dlouholetá snaha úspěšně završena. Dodejme závěrem, že zatímco Palestinský ČP bude užívat znak červeného půlměsíce, bude MDA užívat červený krystal, v jehož středu bude umístěna červená Davidova hvězda.

Přijetí obou nových národních společností přispělo v duchu principu světovosti k rozšíření teritoria, na němž národní společnosti poskytují pomoc potřebným a trpícím lidem.

40. VÝROČÍ ÚMRTÍ PhDr. ALICE MASARYKOVÉ

Dne **29. listopadu 2006** uplyne 40 let od úmrtí zakladatelky a dlouholeté první předsedkyně Československého červeného kříže (1919 - 1938) PhDr. Alice Masarykové. Je proto přímo povinností připomenout i v našich Novinách Červeného kříže alespoň stručně její život a dílo.

Alice Masaryková se narodila **3. května 1879** ve Vídni jako první dítě pozdějšího prvního československého prezidenta T. G. Masaryka a jeho původem americké manželky Charlotty Garrigue. Vystudovala dívčí gymnázium Minerva v Praze, zahájila studium medicíny, ale po roce přešla na filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, kterou úspěšně absolvovala v roce 1903. Další zkušenosti ze sociální práce získávala v USA v Chicagu. Po návratu z USA působila jako středškolská profesorka na lyceu v Českých Budějovicích a v Praze.

Za první světové války byla po emigraci svého otce zatčena a uvězněna ve Vídni (ve vězení strávila 9 měsíců), hrozil jí dokonce trest smrti a propuštěna byla teprve na nátlak zejména amerického veřejného mínění. Po vzniku Československé republiky byla dva roky poslankyní Národního shromáždění, významně se podílela na činnosti organizací YMCA a YWCA, aktivně pracovala v protialkoholním hnutí. Mj. také stála u zrodu oslav Dne matek v Československu.

Po smrti své matky vedla domácnost prezidenta republiky T. G. Masaryka se všemi z toho vyplývajícími společenskými a protokolárními povinnostmi. Významně ovlivnila i přestavby Pražského hradu realizované jugoslávským architektem Plečnikem.

Na počátku února 1919 založila se skupinou sociálních pracovníků **Československý červený kříž** a stala se jeho první předsedkyní. Vybudovala za téměř dvě desetiletí let z ČSČK silnou a významnou humanitární organizaci v období mezi dvěma světovými válkami a díky svým osobním kontaktům mu zajistila rozsáhlou humanitární pomoc ze zahraničí. Založila u nás tradici **Velikonočních mířů Červeného kříže** (od roku 1921), z nichž se od roku 1948 staly Světové dny Červeného kříže.

Byla rovněž uznávanou představitelkou mezinárodního hnutí Červeného kříže. Byla zvolena do Výkonného výboru a Rady guvernérů Ligy společností ČK a ČP (dnešní Mezinárodní federace ČK a ČP). Byla rovněž předsedkyní I. mezinárodního kongresu sociální práce v Paříži v roce 1928.

Druhou světovou válku prožila v emigraci ve Švýcarsku, Anglii a USA. V září 1945 se spolu s bratrem Janem, oblíbeným ministrem zahraničních věcí, vrátila do ČSR. Po jeho tragické smrti a převratu v únoru 1948 podruhé emigrovala do zahraničí a od roku 1950 se natrvalo usadila v USA, kde také 29. 11. 1966 ve věku 87 let v českém domově pro seniory v Chicagu zemřela. Byla pohřbena v Masarykově mauzoleu v Chicagu.

V roce 1994 se Český červený kříž ve spolupráci s několika dalšími organizacemi a institucemi postaral o převoz ostatků Dr. Alice Masarykové z USA do ČR. Dne 14. září 1994 byla pohřbena do rodinného hrobu rodiny Masarykových v Lánech.

Český červený kříž se hrdě hlásí k odkazu své zakladatelky a první předsedkyně. Jejím jménem „Alice“ byla nazvána Domácí ošetrovatelská péče ČČK, její jméno nese i nejvyšší vyznamenání ČČK - **Medaile Alice Masarykové**. V Lánech byla zřízena **Pamětní síň Alice Masarykové** (v domku, který na své náklady postavila pro tehdejší MS ČSČK Lány). V roce 2003 vydal Úřad ČČK monografii „Alice Masaryková“, kterou si můžete zapůjčit na OS ČČK.

Mgr. Josef Švejnoha

75 LET DĚTSKÉ ODBORNÉ LÉČEBNY ČČK CH. G. MASARYKOVÉ V BUKOVANECH

V roce 1925 odkoupil zámeček v Bukovanech, na rozhraní okresů Příbram a Písek, Československý červený kříž a v roce **1931** - právě před třicetiletím v něm po nezbytných rekonstrukcích otevřel Dětskou ozdravovnu. Dva roky po jejím otevření (v roce 1933) ozdravovnu navštívil prezident republiky T. G. Masaryk a do její návštěvní knihy tehdy mj. zapsal: „... Proč ještě nemáte rádio a telefon?...“.

Při rozpuštění Československého červeného kříže za německé okupace v roce 1940 byl zámeček spolu s jiným majetkem ČSČK konfiskován. Po druhé světové válce byl znovu vrácen ČSČK, aby se v roce 1949 léčebna stala státním zdravotnickým zařízením.

Teprve v roce 1994 byl zámek opět vrácen Českému červenému kříži, který zde zřídil Dětskou odbornou léčebnu ČČK, která nese jméno manželky prvního československého prezidenta - Charlotty Garrigue Masarykové.

Dětská odborná léčebna ČČK v Bukovanech se nachází v krásném lesnatém prostředí. V okruhu 25 km nejsou žádné průmyslové objekty, které by znečišťovaly životní prostředí. Příznivé klimatické podmínky vytváří mikroklima nedaleké Orlické přehrady. Součástí areálu léčebny je zámečkový park, rybníky a zahrada s ovocným sadem.

Kapacita léčebny je **120** lůžek, léčí se zde děti ve věku 3 - 15 let (spolu s dětmi do 6 let jsou přijímány i maminky, event. jiní rodinní příslušníci). Léčí se zde především pacienti s opakujícími se chronickými onemocněními dýchacích cest - nosohltanu, vedlejších dutin nosních, hrtanu, průdušek, plic, dále děti s alergickými rýmami, astmatem, vrozenými i získanými poruchami obranyschopnosti a alergickými chorobami kůže. Doporučovaná délka pobytu je 6 - 8 týdnů.

Kromě klimatoterapie poskytuje léčebna další procedury dle diagnóz pacientů - např. inhalace, výplachy nosohltanu Vincentkou, aj. Pod vedením školeného personálu rehabilitačních pracovníků zabezpečuje dechovou rehabilitaci a jiné formy léčebné tělesné výchovy. S návikem správného dýchání souvisí muzikoterapie, hra na píšťalu nebo flétnu, pracuje zde i skupina specialistů zaměřených na arteterapii - léčbu uměním a hrou. Náklady na léčbu jsou hrazeny z prostředků zdravotního pojištění (byť s velkým zpožděním). Součástí péče v léčebně je předškolní výchova dětí a školní výuka, včetně výuky cizích jazyků.

V posledních několika letech se zde opakovaně léčí také ve třítydenních pobytech 45-členné skupiny dětí postižené následky havárie jaderného reaktoru v Černobylu.

Na počátku letošního roku byla nákladně rekonstruována kuchyň této dětské léčebny z výtěžku finanční sbírky ČČK realizované formou přímého oslovení občanů ČR. Další nemalé finanční prostředky by si však vyžádala nutná zásadní rekonstrukce kotelny a rozvodů tepla a vody. Dětská léčebna by si po 75 letech své existence podporu sponzorů a dalších dárců nepochybně zasloužila.

Mgr. Josef Švejnoha